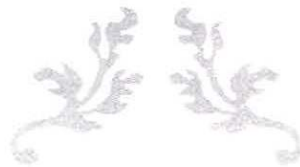

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای کتشر و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

حقوق بین الملل

INTERNATIONAL LAW

مقطع کارشناسی ارشد ناپيوسته

گروه علوم انسانی

پيشنهادی کارگروه تخصصی حقوق

بیت

نام رشته: حقوق بین الملل

عنوان گرایش:

گروه: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

کار گروه تخصصی: حقوق

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: کار گروه تخصصی حقوق

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۸/۱۷

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته حقوق بین الملل، در جلسه شماره ۲۰۳ تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۷ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته حقوق بین الملل مصوب جلسه ۲۹۷ تاریخ ۱۳۷۴/۰۲/۰۳ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمد رضا آهنجیان
دبیر کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

حقوق بین الملل

INTERNATIONAL LAW

کارشناسی ارشد ناپیوسته

نوع برنامه: بازنگری تحولی

گروه تحصیلی: علوم انسانی

زیر گروه تحصیلی: حقوق

تهیه کننده برنامه:

کار گروه حقوق

مصوب شورای تحول و ارتقای علوم انسانی

آذر ۱۴۰۰

مشارکت‌کنندگان در بازنگری تحولی برنامه^۱

دکتر محمدرضا ضیایی بیگدلی عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی	
دکتر سید فضل‌الله موسوی	عضو هیأت علمی دانشگاه تهران
دکتر سیدقاسم زمانی	عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر احمد مؤمنی راد	عضو هیأت علمی دانشگاه تهران
دکتر میرشهبیز شافع	عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی
دکتر امیرحسین رنجبریان	عضو هیأت علمی دانشگاه تهران
دکتر همایون حبیبی	عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر توکل حبیب‌زاده	عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق (ع)
دکتر حسین نواده توپچی	عضو هیأت علمی دانشگاه عالی دفاع ملی
دکتر مصطفی فضائی	عضو هیأت علمی دانشگاه قم

^۱ گفتنی است شمار دیگری از اساتید محترم رشته حقوق بین‌الملل دانشگاه‌ها نیز در قالب مشارکت در تدوین و بازنگری برخی از فصل‌ها و یا ارائه نظرات مشورتی، همکاری داشته‌اند.

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

۱. مقدمه

دانش حقوق بین الملل که یکی از رشته های مهم علوم انسانی است، ابزار بسیار تأثیر گذاری در عرصه روابط بین الملل بوده و هیچ کشوری نمی تواند بدون شناخت عمیق و دقیق و بهره برداری درست و به موقع از آن، سیاست خارجی و روابط بین المللی خود را سامان داده و از منافع و مصالح ملت خود در عرصه تعاملات جهانی به خوبی دفاع و حمایت کند. بدیهی است دستیابی به این مهم مستلزم تربیت متخصصان و کارشناسان زبده در این زمینه است و این خود مستلزم برخورداری از برنامه آموزشی جامع، پیشرفته، به روز، کارآمد و منطبق با ارزش های دینی، فرهنگی و اقتضائات بومی و ملی است. دوره کارشناسی ارشد حقوق بین الملل که در راستای تأمین اهداف یادشده دایر شده و در حال اجراست، از آخرین بازبینی آن بیش از ۲۰ سال می گذرد و طبعاً با توجه به جهات یادشده نیازمند تحول و اصلاحات بایسته و شایسته است. کارگروه حقوق با تشکیل کارگروه فرعی تخصصی حقوق بین الملل، متشکل از شماری از اساتید برجسته حقوق بین الملل کشور، به انجام این مهم بر پایه شاخص های تعیین شده از سوی شورای تحول و ارتقای علوم انسانی پرداخت.

۲. معرفی و تبیین برنامه درسی

دانش حقوق بین الملل به مطالعه هنجارها و نهادهای حقوقی بین المللی می پردازد. این هنجارها و نهادها متکفل نظم و انتظام بخشیدن به روابط بین المللی هستند و از آنجا که موضوعی بسیار سیال، متنوع و متحول دارند، خود نیز دائماً در حال دگرگونی و پویایی می باشند. در حال حاضر رشته حقوق بین الملل در مقطع کارشناسی ارشد در یک گرایش اصلی و عمده با عنوان حقوق بین الملل عمومی ارائه می شود. البته برخی گرایش های دیگر مانند حقوق بشر و یا حقوق بین الملل انرژی به عنوان گرایش هایی بین رشته ای با این رشته در ارتباط هستند. ضمناً تأسیس گرایش های تخصصی تر رشته حقوق بین الملل نیز قابل بررسی و شاید ضروری می نماید مانند حقوق بین الملل بشردوستانه، حقوق بین الملل دریاها، حقوق بین الملل اقتصادی و غیر اینها.

۳. اهداف

دوره کارشناسی ارشد حقوق بین الملل یکی از برنامه های علمی تخصصی علوم انسانی است که دربرگیرنده آموزش اهم موضوعاتی است که در این رشته مطرح است و با هدف تربیت کارشناسان ارشد متخصص و متعهد برای خدمت در نهادها و سازمان های ذی ربط مانند وزارت امور خارجه، نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران نزد سایر دولت ها و سازمان های بین المللی و نیز ارائه خدمات حقوقی بین المللی در قالب مشاوره، داوری، وکالت و مانند آن در دعاوی بین المللی میان نهادها و سازمان های دولتی و غیردولتی ایران و نهادها و سازمان های دولتی و غیردولتی خارجی یا سازمان های بین المللی، تدوین شده است.

آماده سازی دانشجویان این دوره برای انجام فعالیت های علمی پژوهشی در این رشته به منظور کمک به ترویج و توسعه دانش حقوق بین الملل در کشور و نیز برای ادامه تحصیل فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی ارشد این رشته و ورود به مرحله تحقیقات عالی در جهت تربیت حقوق دانانی در تراز جامعه بین المللی، از دیگر اهداف این برنامه است.

۴. اهمیت و ضرورت بازنگری برنامه

برنامه آموزشی موجود رشته حقوق بین الملل، به نحوی که هم اکنون در حال اجراست، ساختاری عمدتاً نظری داشته متشکل از بیش از ۲۰ واحد دروس الزامی و صرفاً ۷ واحد اختیاری با سرفصل‌هایی نوعاً معطوف به موضوعات و مسائل محض حقوق بین الملل موضوعه است، که ضمن محرومیت از انعطاف‌پذیری مطلوب به واسطه الزامی بودن اغلب دروس و محدود بودن حجم واحدهای اختیاری و نیز ناهماهنگی نسبی میان دروس به گونه‌ای که حتی برخی دروس با ماهیت حقوق خصوصی در زمره دروس الزامی این رشته قرار گرفته است که شاید در زمان تدوین برنامه یادشده دارای توجیه بوده است، اما اکنون فاقد وجهت می‌نماید، همچنین عدم شمول بسیاری از موضوعات نوپدید حقوق بین الملل که اختصاص دروس تازه‌ای را طلب می‌کند و نیز تحولات رخ نموده در حوزه‌های پیشین این رشته که تحول سرفصل دروس موجود را ایجاب می‌کند، اینها همه سبب کم بازده شدن برنامه موجود گردیده و بازبینی جامع و کامل آن را ضروری ساخته است. افزون بر این که ضرورت توجه به ارزش‌ها و آموزه‌های اسلامی و مقتضیات ملی نیز که شاید در زمان تدوین اولیه برنامه موجود چندان مطمح نظر نبوده است، این ضرورت را مضاعف می‌نماید.

۵. آسیب‌شناسی برنامه قبلی، معرفی اشکالات آن

از آنچه در باره ضرورت و اهمیت بازبینی در برنامه قبلی گفته شد، نوع آسیب‌ها و کاستی‌های آن روشن گردید، درعین حال می‌توان به طور مشخص به چهار اشکال و آسیب عمده به شرح ذیل اشاره کرد: ۱- وجود برخی دروس فاقد ماهیت حقوقی بین‌المللی و ضرورت حذف آنها از برنامه با توجه به ایجاد دوره‌های تخصصی مربوط به آنها مانند حقوق تجارت بین‌الملل، حقوق بین‌الملل خصوصی، به منظور باز شدن مجال بیشتر برای پرداختن به موضوعات تخصصی رشته؛ ۲- عدم پیش‌بینی بسیاری از دروس لازم برای رشته به ویژه دروسی که با توجه به تحولات پدید آمده طی دو دهه اخیر در حوزه حقوق و روابط بین‌المللی، پرداختن به آنها اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. ۳- نارسایی سرفصل بسیاری از دروس که در زمان تدوین برنامه قبلی به اجمال و اختصار تنظیم شده و یا با توجه به تحولات رخ داده، دیگر کفایت مباحث درس مورد نظر را نمی‌کند. ۴- عدم تخصیص درس یا دروسی به موضوعات و مسائل خاص جمهوری اسلامی ایران و ضرورت ایجاد بستری برای تبیین نقش و سهم ایران در شکل‌گیری و تحول هنجارها و نهادهای بین‌المللی و چگونگی بهره‌برداری از ظرفیت‌های حقوق بین‌الملل در راستای منافع ملی. ۵- ضعف جنبه کاربردی و مهارتی برنامه و ضرورت پیش‌بینی دروس عملی و کارگاهی به منظور تربیت نیروهای توانمند و کارآمد جهت اشتغال حرفه‌ای حقوقی بین‌المللی.

۶. میزان تفاوت، تغییرات و نوآوری برنامه جدید با برنامه قبلی

در بازبینی صورت گرفته ساختار برنامه موجود مشمول تحولاتی واقع شد، از جمله این که با توجه به کاستی‌های یادشده و برمدار شاخص‌های ابلاغی مورد نظر، شماری از دروس برنامه موجود حذف گردید؛ تعدادی از دروس مشمول تغییر عنوان شد و شمار زیادی دروس جدید نیز به برنامه افزوده گردید. آنگاه به بازبینی سرفصل‌های همه دروس موجود و تدوین سرفصل‌های دروس جدید مبادرت شد. به منظور همگن‌سازی هرچه بیشتر دروس و تخصیصی‌تر شدن آموزش‌ها، دروس اختیاری در قالب خوشه‌هایی منسجم تنظیم گردید تا دانشجویان برحسب علاقه خویش با راهنمایی و برنامه‌ریزی

گروه‌های آموزشی، متناسب با علايق خود و نیازهای کشور خوشه مورد نظر خود را انتخاب کنند. گفتنی است کاهش حجم واحدهای الزامی و افزایش واحدهای اختیاری فرصت این اقدام را فراهم ساخته است. براساس محورهای مورد نظر، تفاوت، تغییرات و نوآوری برنامه جدید در مقایسه با برنامه قبلی به بیش از ۵۰ درصد بالغ می‌گردد.

۷. تاریخچه رشته تحصیلی

تاریخچه رشته تحصیلی حقوق بین‌الملل و تدوین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد حقوق بین‌الملل در ایران به بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران باز می‌گردد. تا پیش از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ملت ایران، جوانان علاقمند به تحصیل در حوزه حقوق بین‌الملل راهی جز سفر به کشورهای غربی نداشتند اما به برکت پیروزی انقلاب و استقرار جمهوری اسلامی، و البته پس از پایان جنگ تحمیلی، برنامه درسی رشته حقوق بین‌الملل برای نخستین بار در سال ۱۳۶۶ در مقطع کارشناسی ارشد تهیه شد. این برنامه از سال ۱۳۶۷ در دانشگاه شهید بهشتی و از سال ۱۳۷۰ در دانشگاه‌های تهران و علامه طباطبائی و سپس در برخی دانشگاه‌های دیگر کشور به اجرا درآمد. پس از آن بعد از گذشت تقریباً ۷ سال از اجرای آن، در سال ۱۳۷۴ مورد بازنگری واقع شد و تغییرات اندکی در آن پدید آمد. اما از سال ۱۳۷۴ تاکنون همان برنامه در حال اجراست، جز این که در سال ۱۳۸۳ یک درس با عنوان «نظام بین‌المللی حقوق بشر (حقوق بین‌الملل بشر)» در دانشگاه تهران به آن افزوده شد که برخی دانشگاه‌های دیگر هم به تأسی از آن این درس را در برنامه کارشناسی ارشد این رشته افزودند و برخی دانشگاه‌ها هم این کار را نکردند و همان برنامه موجود در سایت وزارت علوم را بدون کم و کاست اجرا می‌کنند. بنابراین، برنامه درسی این رشته در مقطع کارشناسی ارشد به مدت بیش از ۲۰ سال بدون هیچ گونه تغییر و اصلاح و بازنگری در حال اجرا بوده است.

این در حالی است که یکی از متحول‌ترین و پویاترین رشته‌های علوم انسانی و اجتماعی در دانشگاه‌های سایر کشورها، همین رشته حقوق بین‌الملل است. امروزه در دانشگاه‌های کشورهای پیشرفته برنامه‌های درسی در حوزه حقوق بین‌الملل دائماً در حال تغییر و تحول است. در حقیقت دروس این رشته حالتی سیال دارد و غیر از برخی دروس پایه و مشترکی که به بحث در باره مبانی، اصول و قواعد عام حقوق بین‌الملل می‌پردازد، سایر دروس همواره تابعی از تحولات، تغییرات و مسائل مستحدثه و نو به نو می‌باشد. براین اساس، مقتضی است برنامه درسی این رشته به طور پیوسته روزآمد شود و علاوه بر بازبینی رسمی و متمرکز در فواصل زمانی ۵ ساله، به دانشگاه‌های مجری این رشته که دارای هیأت ممیزه هستند اجازه داده شود، بر حسب ضرورت و به تشخیص خود حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد تغییراتی را در برنامه درسی این رشته ایجاد کنند.

جدول ۱ - دانشگاه‌های دارای رشته حقوق بین‌الملل در مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نوع دانشگاه	نام دانشگاه
۱.	دولتی	دانشگاه تهران
۲.		دانشگاه شهید بهشتی

دانشگاه علامه طباطبائی		۳.
دانشگاه تربیت مدرس	دولتی	۴.
دانشگاه قم	دولتی	۵.
پردیس فارابی قم (دانشگاه تهران)	دولتی	۶.
دانشگاه خوارزمی	دولتی	۷.
دانشگاه علوم قضایی	دولتی	۸.
دانشگاه اصفهان	دولتی	۹.
دانشگاه شیراز	دولتی	۱۰.
دانشگاه بوعلی همدان	دولتی	۱۱.
دانشگاه مازندران	دولتی	۱۲.
مرکز آموزش بین المللی کیش	آزاد اسلامی	۱۳.
واحد آزادشهر		۱۴.
واحد ارومیه		۱۵.
واحد اسلام آباد غرب		۱۶.
واحد امارات متحده عربی		۱۷.
واحد بافت	آزاد	۱۸.
واحد بم	آزاد	۱۹.
واحد بوشهر	آزاد	۲۰.
واحد بین المللی ارس	آزاد	۲۱.
تبریز	آزاد	۲۲.
تربت حیدریه	آزاد	۲۳.

تهران جنوب	آزاد	۲۴.
تهران شمال	آزاد	۲۵.
تهران غرب	آزاد	۲۶.
تهران مرکزی	آزاد	۲۷.
چالوس	آزاد	۲۸.
دامغان	آزاد	۲۹.
دماوند	آزاد	۳۰.
شاهرود	آزاد	۳۱.
شیراز	آزاد	۳۲.
واحد صفادشت	آزاد	۳۳.
علوم و تحقیقات	آزاد	۳۴.
قائم شهر	آزاد	۳۵.
کرج	آزاد	۳۶.
کرمانشاه	آزاد	۳۷.
گنبد کاووس	آزاد	۳۸.
مراغه	آزاد	۳۹.
مشهد	آزاد	۴۰.
مبید	آزاد	۴۱.
میمه	آزاد	۴۲.
نجف آباد	آزاد	۴۳.
واحد ورامین	آزاد	۴۴.

دانشگاه مفید قم	مؤسسات آموزش عالی غیر انتفاعی	۴۵.
موسسه آموزش عالی اشرفی اصفهانی		۴۶.
موسسه عمران و توسعه همدان		۴۷.
موسسه آموزش عالی کار	غیر انتفاعی	۴۸.
موسسه آموزش عالی ارشاد دماوند	غیر انتفاعی	۴۹.
موسسه آموزش عالی رشدیه تبریز	غیر انتفاعی	۵۰.
موسسه آموزش عالی رضویه ساوه	غیر انتفاعی	۵۱.
موسسه آموزش عال فروردین قائمشهر	غیر انتفاعی	۵۲.
البرز- ماهدشت	پیام نور	۵۳.
تهران - تهران جنوب		۵۴.
تهران- پاکدشت		۵۵.
تهران- پردیس	پیام نور	۵۶.
سمنان- سمنان	پیام نور	۵۷.
سمنان- گرمسار	پیام نور	۵۸.
قزوین- قزوین	پیام نور	۵۹.
خوزستان- دزفول	پیام نور	۶۰.
بوشهر- عسلویه	پیام نور	۶۱.

۸. ساختار (برنامه ریزی) آموزشی رشته

- روش نیازمحور
- روش آرمان محور
- روش متمرکز بر توسعه مرزهای دانش
- روش مهارت محور (تأمین نیازهای جامعه در موضوع مرتبط با برنامه)

در باره ساختار برنامه ریزی آموزشی رشته باید گفت ضمن این که هر چهار روش یاد شده باید مورد نظر باشد، لیکن در مقطع کارشناسی ارشد، توجه برنامه آموزشی باید بیشتر معطوف به روش نیاز محور و روش مهارت محور باشد. از این روی برنامه باید دروس و روش هایی را به کار گیرد که ضمن این که زمینه های آرمان گرایی نسبی و نیز شناسایی استعداد های آماده برای تلاش در عرصه توسعه مرزهای دانش را فراهم می آورد، لیکن تمرکز بر تأمین نیازهای کشور و تربیت نیروهای متعهد و متخصص برای ارائه خدمات علمی و حرفه ای حقوقی در عرصه مسائل مبتلا به سازمانها و نهادهای عمومی و خصوصی مرتبط با حقوق بین الملل، باشد.

۹. تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول ۲- توزیع واحدها

نوع دروس	جمع واحد
دروس جبرانی ^۲	حداکثر ۱۲
دروس تخصصی الزامی	۱۶
دروس تخصصی اختیاری	۱۲
پایان نامه	۴
کل	۳۲
طول دوره تحصیلی	
دو سال	

۱۰. مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

جدول ۳- مهارت، توانمندی و شایستگی ویژه و عمومی دانش آموختگان

مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های ویژه	دروس مرتبط
مهارت، شایستگی و توانمندی در تجزیه تحلیل و حل مسائل حقوقی بین المللی	روش های حقوقی حل و فصل اختلافات بین المللی؛ حقوق مسئولیت بین المللی،

^۲. دروس جبرانی برای آن دسته از دانشجویانی است که با کارشناسی غیرحقوق وارد دوره کارشناسی ارشد این رشته می شوند. این دسته از دانشجویان باید بر حسب نیاز و به تشخیص گروه آموزشی ذیربط حداکثر تا ۱۲ واحد از دروس دوره کارشناسی حقوق را بگذرانند.

مهارت و توانمندی در خصوص شناخت و فهم مسائل مبتلابه ایران و چگونگی استفاده از ظرفیت حقوق بین الملل برای دفاع از منافع ملی	حقوق بین الملل اسلام؛ ایران و حقوق بین الملل
مهارت و توانمندی در شناخت و تجزیه و تحلیل نقش و عملکرد سازمانهای بین المللی در سطوح مختلف و چگونگی بهره بردای از ظرفیت آنها	حقوق سازمانهای بین المللی، حقوق سازمانهای منطقه ای، سازمانهای بین المللی غیردولتی
مهارت و توانمندی شناخت مسائل خاص حقوقی مربوط به عرصه دریاهای با توجه به سواحل گسترده دریایی ایران و منابع آبی مشترک	حقوق بین الملل دریاهای حقوق آبراههای بین المللی حقوق بین الملل آب
مهارت و توانمندی شناخت هنجارها و فهم مسائل مربوط به استفاده از زور در حقوق بین الملل و فعالیت های نظامی برون مرزی و حقوق و نهادهای مربوط به مخاصمات	حقوق بین الملل بشردوستانه حقوق بین الملل توسل به زور حقوق بین الملل خلع سلاح و کنترل تسلیحات؛ فلسطین و حقوق بین الملل
مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های عمومی	دروس مرتبط
مهارت و توانمندی نسبت به چگونگی هنجار سازی، تحلیل و تفسیر هنجارهای بین المللی	حقوق معاهدات
مهارت و توانمندی استفاده از منابع حقوقی بین المللی به زبان انگلیسی و عربی و نیز شایستگی و مهارت انجام مطالعات و پژوهش های علمی حقوقی بین المللی	متون حقوقی به زبان انگلیسی متون فقه بین المللی روش شناسی پژوهش در حقوق بین الملل

۱۱. شرایط و ضوابط ورود به دوره^۳

تبصره: دانشجویانی که رشته مقطع قبلی آنان با این رشته غیر مرتبط می باشد بایستی تا ۱۲ واحد به عنوان دروس جبرانی از میان دروس دوره کارشناسی حقوق را در نیمسال اول تا دوم بگذرانند. انتخاب این دروس به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه/مؤسسه می باشد و بایستی شامل دروسی باشد که دانش پایه و اصلی این رشته را دربر بگیرد. تعداد واحدهای جبرانی نیز به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه/مؤسسه و بر مبنای میزان ارتباط رشته دوره قبلی دانشجو با رشته حقوق بین الملل می باشد.

- دارا بودن مدرک کارشناسی رشته حقوق و یا رشته‌های مرتبط مانند فقه و حقوق، علوم سیاسی و روابط بین الملل از یکی از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی ایران و یا دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی معتبر خارجی مورد تأیید وزارت علوم تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران،
- دارا بودن شرایط پذیرش دانشجو طبق ضوابط وزارت علوم تحقیقات و فناوری،
- موفقیت در آزمون ورودی و گزینش دانشجو.
- پذیرش دانشجو به شیوه متمرکز با آزمون سراسری انجام می‌گیرد.

۱۲. وضعیت اساتید مورد نیاز

با توجه به نوع دروس پیش‌بینی شده در برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد حقوق بین الملل، اساتید مورد نیاز در این رشته باید دارای مدرک دکترای تخصصی در رشته حقوق بین الملل بوده و با توجه به این که گرایش تخصصی فارغ التحصیلان دکتری با عنوان رساله آنها تعیین می‌شود، به منظور تدریس هر یک از مجموعه‌های دروس این رشته، از اساتید دارای سابقه پژوهشی منعکس در رساله دکتری و یا سایر پژوهش‌های انجام شده در قالب کتب یا مقالات مرتبط با آن دروس و واجد صلاحیت‌های مدرسی استفاده شود.

۱۳. مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

جدول ۴- مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

ردیف	مواد آزمون	ضریب
۱	حقوق بین الملل عمومی	۳
۲	حقوق سازمان‌های بین المللی	۱
۳	متون حقوقی به زبان خارجی	۲
۴	حقوق اساسی	۱
۵	حقوق مدنی ۳ (حقوق تعهدات)	۱

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

۲-۱- جدول های عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱)- جدول کلی واحدهای درسی رشته حقوق بین الملل

طول دوره تحصیلی	نوع واحدهای درسی				جمع واحدهای درسی
	جبرانی	تخصصی الزامی	تخصصی اختیاری	پایان نامه	
۲ سال	۱۲ (با ارزش واحد صفر)	۱۶	۱۲	۴	۳۲

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

جدول شماره (۲) - جدول و عناوین دروس جبرانی

عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳) واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
		نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
مقدمه علم حقوق	۲	☒			۳۲			
حقوق اساسی (۱)	۲	☒			۳۲			
حقوق بین الملل عمومی (۱)	۲	☒			۳۲			
حقوق بین الملل خصوصی (۱)	۲	☒			۳۲			
حقوق مدنی (۳)	۳	☒			۴۸			
متون حقوقی (۴) (بین الملل)	۱	☒			۱۶			

دروس جبرانی برای آن دسته از دانشجویانی است که با کارشناسی غیر حقوق وارد دوره کارشناسی ارشد این رشته می شوند. این دسته از دانشجویان بر حسب نیاز به تشخیص گروه آموزشی ذیربط حداکثر تا ۱۲ واحد از دروس دوره کارشناسی حقوق را باید بگذرانند.

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	حقوق معاهدات	۲	☒			۳۲			
۲.	حقوق بین الملل دریاها	۲	☒			۳۲			
۳.	حقوق بین الملل اسلام	۲	☒			۳۲			
۴.	روش های حقوقی حل و فصل اختلافات بین المللی	۲	☒			۳۲			
۵.	حقوق مسئولیت بین المللی دولتها	۲	☒			۳۲			
۶.	نظام بین المللی حقوق بشر	۲	☒			۳۲			
۷.	ایران و حقوق بین الملل	۲	☒			۳۲			
۸.	روش شناسی پژوهش در حقوق بین الملل	۲	☒			۳۲			
۹.	پایان نامه	۴						دروس آموزشی دوره	

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری مشترک^۴

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	مبانی و ساختار حقوق بین الملل	۲	☒			۳۲			
۲.	حقوق سازمان های بین المللی	۲	☒			۳۲			
۳.	تعامل حقوق بین الملل و روابط بین الملل	۱	☒			۱۶			
۴.	حقوق بین الملل تأسیس و جانشینی دولت ها	۱	☒			۱۶			
۵.	متون فقه بین المللی	۱	☒			۱۶			
۶.	متون حقوقی به زبان خارجی	۲	☒			۵۳۲			
۷.	کارگاه	۱		☒			۴۸		

^۴. دانشجویان باید در طول دوره از دروس اختیاری مشترک، ۶ واحد را انتخاب کرده و بگذرانند.

۵. این درس به تشخیص گروه آموزشی مربوط و به منظور دستیابی هر چه بهتر به هدف درس، می تواند در بیش از ۳۲ ساعت و بیش از یک نیمسال ارائه شود.

• عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری غیرمشترب^۶

جدول (۵) - خوشه حقوق بین الملل اقتصادی و انرژی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	حقوق بین الملل اقتصادی	۲	☒			۳۲			
۲.	حقوق بین الملل سرمایه گذاری و توسعه	۱	☒			۱۶			
۳.	حقوق بین الملل انرژی	۲	☒			۳۲			
۴.	حقوق بین الملل کار	۲	☒			۳۲			
۵.	حقوق سازمان جهانی تجارت	۱	☒			۱۶			
۶.	حقوق سازمان های منطقه ای	۲	☒			۳۲		حقوق سازمان های بین المللی	

۶. دانشجویان باید در طول دوره تحصیلی، تنها از دروس یکی از خوشه های اختیاری غیر مشترک، ۶ واحد را انتخاب کرده و بگذرانند.

جدول (۶) - خوشه حقوق بین الملل محیط زیست و ارتباطات

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	حقوق بین الملل محیط زیست	۲	☒			۳۲			
۲.	حقوق بین الملل هوا و فضا	۲	☒			۳۲			
۳.	حقوق بین الملل آبراه‌های بین‌المللی	۱	☒			۱۶		حقوق دریاها	
۴.	حقوق بین الملل ارتباطات	۲	☒			۳۲			
۵.	حقوق بین الملل آب‌ها	۱	☒			۱۶			
۶.	حقوق دیپلماتیک و کنسولی	۱	☒			۱۶			

جدول (۷) - خوشه حقوق بین الملل توسل به زور و بشردوستانه

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	حقوق بین الملل بشردوستانه	۲	☒			۳۲			
۲.	حقوق بین الملل کیفری	۲	☒			۳۲			
۳.	حقوق بین الملل توسل به زور	۲	☒			۳۲			
۴.	حقوق بین الملل خلع سلاح و کنترل تسلیحات	۱	☒			۱۶		حقوق بین الملل بشردوستانه	
۵.	فلسطین و حقوق بین الملل	۲	☒			۳۲		حقوق بین الملل بشردوستانه	
۶.	حقوق سازمان های بین المللی غیردولتی	۱	☒			۱۶			

فصل سوم:

سرفصل دروس

الف) سرفصل دروس پیش نیاز^۷

^۷. سرفصل این دروس از برنامه کارشناسی حقوق بدون هیچ تغییری منتقل شده است.

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		مقدمه علم حقوق	
عنوان درس به انگلیسی:		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:		☒ جبرانی ☒ نظری	
دروس هم نیاز:		☐ تخصصی ☐ عملی	
تعداد واحد:		☐ اختیاری ☐ نظری-عملی	
تعداد ساعت:		☐ رساله / پایان نامه	
		۲	۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) توجیه درس: آشنایی دانشجویان رشته حقوق با کلیات دانش حقوق به منظور آمادگی جهت فراگیری عمیق و نظام مند دروس اصلی این رشته

. هدف: آشنایی دانشجویان با کلیات دانش حقوق و مباحث عمومی آن مانند شاخه‌ها و گرایشهای علم حقوق، قواعد حقوقی و ویژگیهای آنها، حق و تکلیف و رابطه آن دو با یکدیگر، مکاتب و دیدگاههای مختلف درباره مبانی و اهداف حقوق، نظامهای مهم حقوقی با تأکید بر نظام حقوقی ایران و اسلام، منابع حقوق، قلمرو و اجرای قواعد حقوقی و سرانجام شیوه‌های تفسیر قواعد حقوقی و فنون استنباط .

ج) سرفصل ها

فصل اول- دانش حقوق

۱- تعاریف و مفاهیم

۲- رابطه علم حقوق با سایر علوم مرتبط

۳- شاخه‌های علم حقوق

فصل دوم - قواعد حقوقی

۱- تعریف و ضرورت ۲- اوصاف و ویژگی‌ها ۳- انواع قواعد حقوقی ۴- موضوع قواعد حقوقی: حق و تکلیف

۵- رابطه قواعد حقوقی با عدالت، اخلاق و دین

فصل سوم - مبانی و اهداف حقوق

مبانی از منظر مکاتب حقوق طبیعی، پوزیتیویستی و اسلامی ۲- اهداف از منظر مکاتب حقوق طبیعی، پوزیتیویستی و اسلام

فصل چهارم - نظام‌های مهم حقوقی

۱- نظام‌های حقوقی غیردینی: نظام حقوقی رومی - ژرمنی، کامن لا، سوسیالیستی و ۲- نظام‌های حقوقی دینی: حقوق یهود، مسیحیت و اسلام

فصل پنجم - منابع حقوق

۱- نظام‌های حقوقی دینی

۲- نظام‌های حقوقی غیردینی

فصل ششم - قلمروی اجرای قواعد حقوقی

۱- در مکان ۲- در زمان

فصل هفتم - تفسیر قواعد حقوقی و فنون استنباط

۱- مفهوم تفسیر و ضرورت آن ۲- انواع تفسیر و مکاتب تفسیری ۳- شیوه‌های تفسیر ۴- تفسیر در حقوق ایران

(د) منابع

- جعفری لنگرودی، محمد جعفر، مقدمه عمومی علم حقوق، تهران، گنج دانش، آخرین چاپ -
- حیاتی، علی عباس، مقدمه علم حقوق، تهران، دانشگاه امام صادق (ع)، آخرین چاپ
- دانش پژوه، مصطفی، مقدمه علم حقوق با رویکرد به حقوق ایران و اسلام، تهران، سمت، آخرین چاپ
- کاتوزیان، امیرناصر، فلسفه حقوق، تهران، شرکت سهامی انتشارات، آخرین چاپ
- کاتوزیان، امیرناصر، مقدمه علم حقوق و مطالعه در نظام حقوقی ایران، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین چاپ
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق اساسی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:		☒ جبرانی ☒ نظری	
دروس هم نیاز:		☐ تخصصی ☐ عملی	
تعداد واحد:		☐ اختیاری ☐ نظری-عملی	
تعداد ساعت:		☐ رساله / پایان نامه	
		۲	۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) توجیه درس: برای آشنایی با علم حقوق ضروری است ابتدا قانون اساسی به عنوان قانون مادر، بازشناسانده شود. در قوانین اساسی ساختار دولت و تفکیک بخشهای آن و نیز روابط میان این بخشها و نیز حقوق و تکالیف مردم و روابط میان آن ها و دولت مورد بررسی قرار میگیرد. بدیهی است که آشنایی با موارد فوق برای ورود به سایر مباحث دانش حقوق اجتناب ناپذیر است .

ج) هدف درس: آشنایی دانشجویان با مباحث مربوط به حقوق اساسی از قبیل تاریخ حقوق اساسی، دولت، حاکمیت، حکومت در حقوق اسلام و سایر مکاتب حقوقی

د) سرفصلها:

۱- مفهوم حقوق اساسی

الف- تعریف ب- ویژگیها

۲- موضوع حقوق اساسی

الف- مفهوم دولت

ب- انواع دولت: ساختاری- نظام سیاسی

۳- تاریخ حقوق اساسی در ایران و جهان

اول: در جهان

دوم: در ایران الف- قبل از نهضت مشروطه ب- مشروطیت ج- جمهوری اسلامی ایران

۴- منابع حقوق اساسی در ایران و سایر نظام ها

اول: منابع موضوعه الف- قانون اساسی (مفاهیم، انواع و دادرسی اساسی) ب- سایر منابع موضوعه

دوم: منابع عرفی (عرف های اساسی)

سوم: رویه های اساسی

چهارم: نظریه ها

۵- عناصر تشکیل دهنده دولت

اول: جمعیت الف- ملت، ب- امت،

دوم: سرزمین

الف- اعتباری (محدود به مرز

ب- اعتقادی (دارالاسلام، دارالحرب و دار الکفر)

سوم: حاکمیت

الف- مفهوم حاکمیت

ب- نظریه‌های منشا حاکمیت (دین سالاری، تئوکراسی، مردم سالاری، دموکراسی، مردم سالاری دینی ولایت فقیه)

چهارم: حکومت

الف- مفهوم حکومت

ب- انواع حکومت

۱- ارتباط قوا (تفکیک قوا، تداخل قوا و استقلال قوا- ریاستی، پارلمانی، نیمه ریاستی یا نیمه پارلمانی)

۲- نظام‌های سیاسی -جمهوری (دینی؛ سکولار؛ لائیک) - سلطنتی مطلقه؛ مشروطه.

۵ منابع

- ارسطو، محمدجواد، نگاهی به مبانی تحلیلی نظام جمهوری اسلامی ایران، قم، بوستان کتاب، آخرین چاپ
- اصلانی، فیروز و پروین، خیرالله، کلیات حقوق اساسی، تهران، نشر پایدار، آخرین چاپ
- جوان آراسته، حسین، گزینش رهبر و نظارت بر او، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین چاپ
- جوان آراسته، حسین، مبانی حاکمیت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، قم، دبیرخانه مجلس خبرگان، آخرین چاپ
- شعبانی، قاسم، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، نشر اطلاعات، آخرین چاپ
- طباطبایی مؤتمنی، منوچهر، حقوق اساسی، تهران، نشر میزان، آخرین چاپ
- عباسی، بیژن، مبانی حقوق اساسی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین چاپ
- عمید زنجانی، عباسعلی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، دانشگاه تهران، آخرین چاپ
- غمامی، سید محمد مهدی، دادرسی اساسی، تهران، پژوهشکده شورای نگهبان، آخرین چاپ
- قاضی، سید ابوالفضل، حقوق اساسی و نهادهای سیاسی، تهران، نشر میزان، آخرین چاپ
- مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی در سال ۱۳۵۸ - مشروح مذاکرات شورای بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸
- نجفی اسفاد، مرتضی و فرید، محسنی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، انتشارات بین‌المللی المهدی، آخرین چاپ
- ویژه، محمدرضا، کلیات حقوق اساسی، تهران، سمت، آخرین چاپ
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۱، تهران، نشر میزان، آخرین چاپ
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۳، تهران، نشر میزان، آخرین چاپ
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل عمومی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:	-	جبرانی ☒ نظری ☒	
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) توجیه درس: حقوق بین الملل یکی از مهمترین شاخه های حقوقی امروزی است که با توجه به گسترش فزاینده روابط بین المللی اعم از دولتی و خصوصی، اهمیت و ضرورت شناخت آن فزونی یافته است. آشنایی دانشجویان حقوق با قواعد بین المللی و حقوق بین الملل از آن جهت حائز اهمیت است که امروزه دیگر نمیتوان بدون در نظر گرفتن فعالیتهای بین المللی و ارتباط برون مرزی، فعالیتهای درون کشورها را به خوبی سامان داد. لذا دانشجویان باید در ابتدای ورود به مباحث حقوق بین الملل، کلیاتی از این رشته و تحولات واقع شده در آن و همچنین ارتباط میان حقوق بین الملل و حقوق داخلی را مورد مطالعه قرار داده و فضای کلی حاکم بر حقوق بین الملل را با شناخت منابع آن درک نمایند.

ج) هدف: آشنایی با مفاهیم، مبانی و تحولات تاریخی حقوق بین الملل، درک جایگاه اجتماعی این رشته در تنظیم روابط اجتماعی از طریق مقایسه با حقوق داخلی و در نهایت پی بردن به منابع و اسناد موجود در عرصه بین المللی .

د) سرفصل ها:

- تعریف و ماهیت حقوق بین الملل
- سیر تاریخی تحولات حقوق بین الملل
- مبانی حقوق بین الملل
- رابطه حقوق بین الملل و حقوق داخلی
- منابع حقوق بین الملل - منابع ماده ۳۸ اساسنامه دیوان بین المللی دادگستری - منابع جدید
- اسلام و حقوق بین الملل

ه) منابع:

- حمیداله، محمد، سلوک بین الملل دولت اسلامی، ترجمه مصطفی محقق داماد، تهران، مرکز نشر علوم انسانی، آخرین چاپ
- ضیایی بیگدلی، محمد رضا، حقوق بین الملل عمومی، تهران، گنج دانش، آخرین چاپ
- عمید زنجانی، عباسعلی، فقه سیاسی، جلد ۱ و ۲، تهران، امیرکبیر، آخرین چاپ
- فن گالن، گرهارد، حقوق بین الملل عمومی، دو جلد، ترجمه داوود آقایی و محمد حسین حافظیان، تهران، میزان، آخرین چاپ
- کاسسه، آنتونیو، حقوق بین الملل در جهان نامتحد، ترجمه حسین شریفی طراز کوهی، تهران، میزان، آخرین چاپ
- کک دین، نگوین، دیه، پاتریک و پله، آلن، حقوق بین الملل عمومی، ترجمه حسن حبیبی، تهران، اطلاعات، آخرین چاپ
- گروهی از نویسندگان، اسلام و حقوق بین الملل، جلد اول، تهران، سمت، آخرین چاپ

– مایکل اکهرست، کلیات نوین حقوق بین الملل، ترجمه بهمن آقایی، تهران، دفتر خدمات حقوقی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، آخرین چاپ

- موسوی، سیدفضل الله و ...، حقوق بین الملل عمومی، تهران، سمت، آخرین چاپ

- موسی زاده، رضا، بایسته های حقوق بین الملل عمومی، تهران، میزان، آخرین چاپ

- والاس، ربکا، حقوق بین الملل، ترجمه سید قاسم زمانی و مهناز بهراملو، تهران، شهر دانش، آخرین چاپ

- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

- P.Bobbitt, Public international law, in: Dennis Patterson, A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory, Wiley-Blackwell
- M.Evans, International Law, Oxford university press,
- Cassese, International Law, Oxford,
- Brownlie, Principles of Public International Law, Oxford
- R. Higgins, International Law, Problems and Process, Oxford
- D. Degan, Sources of International Law, The Hague
- A. Boyle and C. Chinkin, The Making of International Law, Oxford,
- A. Pellet, 'Article 38' in The Statute of the International Court of Justice: A Commentary (eds. A. Zimmermann, C. Tomuschat and K. Oellers-Frahm), Oxford
- A. Aust, Modern Treaty Law and Practice, 3rd edn, Cambridge

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین‌الملل خصوصی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:	-	جبرانی ☒ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) توجیه درس: با توجه به گسترش مراودات و ارتباطات فراملی در روزگار کنونی و نقش تابعیت و اقامتگاه در وضعیت حقوقی اشخاص و تعاملات فراملی آنان از یک سو و تعیین حقوق و تکالیف اتباع خارجی در کشور از سوی دیگر، آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مقررات مربوط ضروری است.

ج) هدف درس: آشنا ساختن دانشجویان با مسائل حقوقی مربوط به تابعیت، اقامتگاه و وضعیت حقوقی بیگانگان در نظام حقوقی ایران

د) سرفصل‌ها:

بخش ۱: تابعیت و اقامتگاه

۱- تابعیت

۲- اقامتگاه

بخش ۲- وضع اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی بیگانه در ایران

۱) وضع اشخاص حقیقی بیگانه در ایران

۲) وضع اشخاص حقوقی بیگانه در ایران

ه) منابع فارسی - :

- ارفع نیا، بهشید، حقوق بین‌الملل خصوصی، تهران، بهتاب، آخرین چاپ

- دانش پژوه، مصطفی، اسلام و حقوق بین‌الملل خصوصی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین چاپ

- سلجوقی، محمود، حقوق بین‌الملل خصوصی، تهران، میزان، آخرین چاپ

- عامری، جواد، حقوق بین‌الملل خصوصی، تهران، انتشارات آگاه، آخرین چاپ

- نصیری، محمد، حقوق بین‌الملل خصوصی، تهران، انتشارات آگاه، آخرین چاپ

- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق مدنی (۳)	
عنوان درس به انگلیسی:		نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:	-	جبرانی ☒ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۳	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۴۸	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) توجیه درس: با توجه با این که قرارداد یکی از مهمترین منابع ایجاد تعهد است، اطلاع از قواعد عمومی حاکم بر همه قراردادها اهمیت بسیار خاصی دارد. در این درس این قواعد تدریس خواهد شد.

ج) هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصول و مقررات حاکم بر قراردادها از جمله شرایط صحت قراردادها، آثار حقوقی قراردادها، خسارات ناشی از عدم اجرای قراردادها، شروط ضمن عقد، معاملات فضولی، انحلال قراردادها و سقوط تعهدات

د) سرفصل ها :

بخش ۱-قراردادها

الف) شرایط صحت قراردادها

ب) آثار قراردادها نسبت به طرفین و اشخاص ثالث

بخش ۲-خسارت ناشی از عدم انجام تعهد

بخش ۳-شروط ضمن عقد

بخش ۴-معاملات فضولی

بخش ۵-انحلال قراردادها

ه) منابع :

- امامی، سیدحسن، حقوق مدنی، قم انتشارات اسلامیه، جلد اول، آخرین چاپ

-بهرامی احمدی، حمید، کلیات عقود و قراردادها، تهران، میزان، آخرین چاپ

-خمينی، روح اهلل، تحرير الوسيله، تهران، موسسه تنظيم و نشر آثار امام خميني(ره)، آخرين چاپ

-شهیدی، سید مهدی، حقوق مدنی ۲، تهران، مجد، آخرین چاپ

-صفایی، سیدحسین، قواعد عمومی قراردادها، تهران، میزان، آخرین چاپ

-قاسم زاده، سید مرتضی، حقوق مدنی، اصول قراردادها و تعهدات نظری و کاربردی، تهران، دادگستر، آخرین چاپ

-کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی(قواعد عمومی قراردادها)، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین چاپ

-کاتوزیان، امیرناصر، اعمال حقوقی، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین چاپ

-مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		متون حقوقی ۴ (بین الملل)	
عنوان درس به انگلیسی:		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:	-	جبرانی ☒ نظری ☒	
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۱	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) توجیه درس: با توجه به این که برخی از منابع علمی به زبان خارجی است و گاهی برای تعامل با کشورهای دیگر نیازمند زبان خارجی

هستیم دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق بین الملل لازم است با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی آشنا گردد .

ج) هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و کمک به درک و فهم متون حقوقی خارجی که می توانند برای رشته حقوق مفید باشند.

د) سرفصل ها :

متنی متناسب، به زبان اصیل انگلیسی یا فرانسه پیرامون یک یا چند موضوع از موضوعات ذیل انتخاب و به روش مناسب آموزشی و متناسب با نیاز و سطح دانشجویان اراده می گردد

- کلیات (آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات و واژه های تخصصی حقوق بین الملل)

-منابع حقوق بین الملل

-حل و فصل مسالحت آمیز اختلافات

-تابعان حقوق بین الملل

منابع - :متون مرتبط با موضوع روشهای مسالمت آمیز حل و فصل اختلافات، حقوق معاهدات و مسئولیت بین المللی

ب- سرفصل دروس دوره

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق معاهدات	
عنوان درس به انگلیسی:		The Law of Treaties	
دروس پیش‌نیاز:	-	نوع درس و واحد	
دروس هم‌نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت اصول، قواعد و مقررات حاکم بر معاهده و تحلیل و بررسی حقوقی مسائل مربوط به معاهدات بین‌المللی از جمله انعقاد، اجرا و تفسیر، اختتام و سایر موضوعات مرتبط.

پ) سرفصل‌ها:

الف: کلیات

۱. تعریف و طبقه‌بندی معاهدات
۲. تدوین و توسعه حقوق معاهدات
۳. جایگاه معاهده در ساختار منابع حقوق بین‌الملل
۴. معاهدات از دیدگاه اسلام
- ب: فرآیند انعقاد معاهده
۱. اهلیت و صلاحیت انعقاد
۲. مذاکره و نگارش متن و رسمیت یافتن آن
۳. اعلام رضایت به التزام در قبال معاهده
۴. اعلام شرط بر معاهده
۵. لازم الاجرا شدن معاهده
۶. آئین انعقاد معاهدات در حقوق ایران
- ج: اجرا و تفسیر معاهده

۱- اجرای معاهده توسط اعضای معاهده (اجرا در نظام حقوقی بین‌المللی، اجرا در نظام حقوقی داخلی)

۲- آثار معاهده نسبت به دول غیرعضو

۳- اجرای معاهدات متوالی

د: اختتام معاهدات

۱- بطلان معاهده (بطلان نسبی، بطلان مطلق)

۲- فسخ معاهده

۳- تعلیق معاهده (لغو و تعلیق ارادی، لغو و تعلیق غیرارادی)

ه: جانشینی در معاهدات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: در درس حقوق معاهدات دو راهبرد می‌تواند برای تدریس و یادگیری موثر باشد: مقایسه مطالب با موازین حقوق قراردادهای داخلی با توجه به قرابت و گرده برداری قواعد و موازین حقوق معاهدات از حقوق قراردادها؛ تطبیق مطالب با موارد عینی یعنی معاهدات منعقد و نیز شبیه سازی فرآیند انعقاد، تفسیر و اجرا و اختتام معاهدات، مانند تشکیل پنل‌هایی برای تهیه پیش نویس یک معاهده و یا تفسیر موارد اختلافی میان طرف‌های معاهده و مانند آن.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: تجهیزات و امکانات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. هدایت الله فلسفی، حقوق بین‌الملل معاهدات، فرهنگ نشر نو، آخرین چاپ.
۲. محمدرضا ضیایی بیگدلی، حقوق معاهدات بین‌المللی، انتشارات گنج دانش، آخرین چاپ.
۳. رضا موسی زاده، حقوق معاهدات بین‌المللی، نشر میزان، آخرین چاپ.
۴. عباسعلی عمید زنجانی، فقه سیاسی: حقوق معاهدات بین‌المللی و دیپلماسی در اسلام، انتشارات سمت، آخرین چاپ.
۵. عباسعلی عظیمی شوشتری، حقوق قراردادهای بین‌المللی در اسلام، بوستان کتاب، آخرین چاپ.
6. -Anthony Aust, Modern Treaty Law and Practice, Cambridge University Press.
7. -James Crawford, Brownlie's Principles of Public International Law, Oxford University Press.
8. -Jean Combacau, Serge Sur, Droit International Public, L.G.D.L.
9. -Malkom N. Shaw, International Law, Cambridge University Press.
10. -Mark E. Villiger, Commentary on the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties, Brill.
11. -Patrick Daillier, Mathias Forteau, Nguyen Quoc Dinh, Alian Pellet, Droit International Public, L.G.D.L.
۱۲. -مقالات علمی مرتبط با سرفصل درس منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل دریاها	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law of the Sea	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت مفاهیم، اصول، قواعد و نهادهای حقوق بین الملل دریاها

پ) سرفصل ها:

الف: کلیات

۱- تدوین و توسعه حقوق دریاها

۲- منابع و اصول اساسی حقوق بین الملل دریاها

۳- ساختار کلی کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها

ب: مناطق دریایی و تحدید حدود آنها

۱- خط مبدأ تعیین مناطق دریایی

۲- مناطق دریایی تحت حاکمیت سرزمینی

۱-۲- آبهای داخلی

۲-۲- دریای سرزمینی

۳-۲- آبراه های بین المللی

۴-۲- آبهای مجمع الجزایر

۳- مناطق دریایی تابع حقوق حاکمه دولت ساحلی

۱-۳- منطقه مجاور

۲-۳- منطقه انحصاری اقتصادی

۳-۳- فلات قاره

۴- مناطق دریایی خارج از صلاحیت ملی

۱-۴- دریای آزاد

۲-۴- منطقه بین المللی اعماق

ج: دریاهای بسته و نیمه بسته

د: حفاظت از محیط زیست دریایی (حفاظت از منابع جاندار، حفاظت از تنوع زیستی، حفاظت از دریا در برابر آلودگی)

ه: صلح و امنیت در دریا

و: کشورهای بدون ساحل

ز: حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات

ح: قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران ناظر بر مناطق دریایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: با توجه به سواحل دریایی وسیع ایران، تطبیق قواعد و مقررات حقوق بین‌الملل دریاها بر مناطق دریای ایران و منطقه و مشارکت دادن دانشجویان در مطالعه و بررسی رژیم‌های حقوقی حاکم بر مناطق دریایی میان ایران و همسایگان حائز اهمیت است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. رابین چرچیل و آلن لو، حقوق بین‌الملل دریاها، ترجمه بهمن آقایی، گنج دانش، آخرین چاپ
۲. سیدضیاءالدین مدنی، حقوق بین‌الملل دریاها و تحقیقات علمی دریایی، انتشارات پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی، آخرین چاپ
۳. لویی بی سون و دیگران، حقوق بین‌الملل دریاها، ترجمه محمد حبیبی مجنده، انتشارات جنگل، آخرین چاپ
۴. حقوق بین‌الملل دریاها: کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها، ترجمه منصور پور نوری و محمد حبیبی، مهد حقوق، آخرین چاپ
۵. فرهاد طلایی، حقوق بین‌الملل دریاها، انتشارات جاودانه جنگل، آخرین چاپ.
۶. ملک‌م‌ان. شاو، حقوق بین‌الملل دریاها با نگاهی به مسائل ایران، ترجمه علیرضا ابراهیم گل و حسن خسروشاهی، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ
۷. یوشی فومی تاناکا، حقوق بین‌الملل دریاها، ترجمه و تحقیق آرمین طلعت، شهر دانش، آخرین چاپ.

8- Brown E.D., The International Law of the Sea, Oxford niversity Press.

9. Churchill, R.R., Law of the Sea.

10. Churchill, R.R. & Lowe, A.V., The Law of the Sea, Huntington, NY. Juris Publications.

11. Donald Rothwell, Tim Stephens, the International Law of the Sea, Bloomsbury, 2016.

12. Khan, F. R., International Law of the Sea: Bangladesh Perspective. The Daily Star

13. O'Connell, D. P., The International Law of the Sea (Vol. 2). Oxford: Oxford University Press.

14. Trèves, T., UN Convention on the Law of the Sea Montego Bay. UN Office of the Legal Affairs.

۱۵- مقالات علمی منتشره در مجلات داخلی و خارجی در باره موضوعات مرتبط با سرفصل درس

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی: حقوق بین‌الملل اسلام		عنوان درس به انگلیسی: Islamic International Law	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	- (در ترم دوم و یا سوم ارائه شود)	
تخصصی ☒	عملی ☐	-	
اختیاری ☐	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت سهم دین اسلام در توسعه و تحول حقوق بین‌الملل، آشنایی با اصول، قواعد و نهادهای حقوق بین‌الملل اسلام و آشنایی با ظرفیت‌های مذاهب اسلامی به ویژه فقه امامیه در حقوق بین‌الملل معاصر.

پ) سرفصل‌ها:

الف- مناسبات دین و حقوق بین‌الملل

۱- فقه اسلامی و حقوق و روابط بین‌الملل (جایگاه علم سیر، سهم فقیهان و حقوقدانان مسلمان در توسعه مفاهیم حقوق بین‌الملل)

۲- جایگاه منابع حقوق بین‌الملل معاصر در اسلام

۳- مناسبات حقوق اسلام و حقوق بین‌الملل

ب- مبانی الزام حقوق بین‌الملل در اسلام

۱- اسلام و تابعان حقوق بین‌الملل

۲- اصول حاکم بر روابط دولتها در حقوق بین‌الملل اسلام

ج- حقوق معاهدات در اسلام

د- حقوق بین‌الملل بشر در اسلام

ه- حقوق بشردوستانه در اسلام

و- حقوق دیپلماتیک و کنسولی در اسلام

ز- رهیافت‌های اسلامی در باره سایر شاخه‌های حقوق بین‌الملل

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد اصلی در این درس این است که به جای اکتفا به مرور برخی مفاهیم و نهادهای سنتی مانند دارالاسلام و دارالحرب و ذمه و هدنه و غیر اینها، لازم است به تبیین اصول و موازین اساسی اسلام از منظر قرآن، سنت، عقل و اجماع در زمینه موضوعات و مسائل روز حقوق و روابط بین الملل پرداخته شود تا دانشجو موضوع این درس را صرفاً یک مقوله تاریخی تلقی نکند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. محمد رضا ضیایی بیگدلی: اسلام و حقوق بین الملل، گنج دانش، آخرین چاپ
۲. خلیل خلیلیان، حقوق بین الملل اسلام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، آخرین چاپ
۳. احمد رشید، اسلام و حقوق بین الملل عمومی، ترجمه دکتر سیدی، نشر دانشگاه تهران، آخرین چاپ
۴. احمد ابوالوفا: حقوق دیپلماتیک رهیافت اسلامی، ترجمه: سید مصطفی میرمحمدی، سمت، آخرین چاپ
۵. محمد بن حسن شیبانی، سیر شیبانی، ترجمه، مقدمه و حواشی حسین پیریان، گنج دانش، آخرین چاپ
۶. عباسعلی عمید زنجانی: فقه سیاسی، (جلد سوم، حقوق بین الملل اسلام) مؤسسه انتشارات امیرکبیر، آخرین چاپ
۷. مجید خدوری، جنگ و صلح در قانون اسلام به ضمیمه رسول اکرم در میدان، ترجمه غلامرضا سعیدی؛ به کوشش و مقدمه هادی خسروشاهی، تهران: اطلاعات، آخرین چاپ
۸. رجب صبحی محمضانی، القانون و العلاقات الدولیة فی الاسلام، دارالعلم للملایین، بیروت، ۱۳۵۱/۱۹۷۲
۹. محمد حمیدالله، حقوق روابط بین الملل در اسلام، ترجمه و تحقیق سید مصطفی محقق داماد، تهران، نشر علوم اسلامی، آخرین چاپ
۱۰. محمد رافت عثمانی، الحقوق والواجبات و العلاقات الدولیة فی الاسلام، مطبعة السعادة، ۱۳۹۳ق
۱۱. سید مصطفی میرمحمدی: اصل عدم مداخله در اسلام و حقوق بین الملل، انتشارات دانشگاه مفید، آخرین چاپ
۱۲. محمد کریم اشراق، تاریخ و مقررات جنگ در اسلام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، آخرین چاپ
۱۳. سید فضل اله موسوی، نگاهی به دیدگاههای حقوقی اسلامی. خرسندی، آخرین چاپ
۱۴. سید فضل اله موسوی، اسلام پیام آور صلح و دوستی، خرسندی، آخرین چاپ

15. Mashood A. Baderin (Editor): International law and Islamic law, Aldershot : Ashgate, 2008.

16. Mark W. Janis and Carolyn Evans (Eds.) Religion and international law: Martinus Nijhoff Publishers, 2004
17. Al-Ghunami, Mohammad Talaat: The Muslim Conception of International Law and the Western Approach: The Hague, Martinus Nijhoff, 1968.
18. Christopher Weeramantry: Islamic Jurisprudence: An International Perspective: Macmillan Press, London, 1988
19. Marie-Luisa Frick and Andreas Th. Müller(Editors): Islam and International Law Engaging Self-Centrism from a Plurality of Perspectives, Brill 2013
20. Mahmassani Sobhi: The principles of international law in the light of Islamic doctrine, Recueil des cours, Volume 117 (1966-I), pp. 201-328
21. Majid Khadduri: Islam and the Modern Law of Nations, the American Journal of International Law, Vol. 50, No. 2. (Apr., 1956), pp. 358-372
22. Mashhod A. Baderin: Religion and International Law: Friends or Foes? SOAS School of Law Legal Studies Research Paper Series, 2009
23. Lombardi Clark. B: Islamic Law in the Jurisprudence of the International Court of Justice: An Analysis, Chicago Journal of International law, 2007, VOL 8; NUMB 1, pages 85-118
24. Marcel A. Boisard: On the Probable Influence of Islam on Western Public and International Law, International Journal of Middle East Studies, Vol. 11, No. 4. (Jul., 1980), pp. 429-450.
25. Shapiee, Rohimi B: Framework of Economic Siyar of Islamic International Economic Law: An Introduction, 3 Manchester J. Int'l Econ. L. 45, 2006
26. Sayed Sikandar Shah Haneef: Principles of Environmental Law in Islam, Arab Law Quarterly, Vol. 17, No. 3 (2002), pp. 241-25

۲۷. مقالات علمی مرتبط با سرفصل درس منتشرشده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		روش های حقوقی حل و فصل اختلافات بین المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		Legal Methods of International Dispute Settlement	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت عمیق دانشجویان نسبت به نهادها و آئین های حقوقی (داوری و دادگستری) بین المللی جهت حل اختلافات بین المللی

پ) سرفصل ها:

الف) کلیات

۱- مفاهیم بنیادی و منابع حقوقی حل اختلافات

۲- حل و فصل اختلافات بین المللی از نگاه اسلام

۳- الزام حقوقی به حل اختلاف و آزادی انتخاب روش

۴- انواع روش های مسالمت آمیز حل اختلافات

۴-۱- روش های سیاسی

۴-۲- روش های حقوقی

ب) دادگستری بین المللی:

۱- دیوان بین المللی دادگستری

۱-۱- ساختار و تشکیلات ۱-۲- صلاحیت های دیوان (ترافعی، مشورتی)

۳-۱- آئین رسیدگی در دیوان ۴-۱- آرای دیوان و اجرای آن

۲- سایر دادگاه های بین المللی: دیوان بین المللی حقوق دریاها، دیوان دادگستری اروپایی، ...

ج) داوری بین المللی

۱- تشکیل داوری

۲- حقوق حاکم برداوری

۳- آئین دادرسی داوری

۴- رای داوری و اجرای آن

د) بررسی برخی پرونده ها و شبیه سازی فرآیند دادرسی در قالب موت کورت های آموزشی و ارزیابی کارنامه دادگستری بین المللی

در حل اختلافات بین المللی: دستاوردها و چالش ها

و) امکان سنجی تأسیس نهادهای داوری و دادگستری بین المللی اسلامی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: لازم است در کنار بحث و تحلیل اصول و قواعد حقوقی ناظر بر موضوع حل اختلافات بین‌المللی و آشنایی با نهادهای قضایی و شبه قضایی ذی ربط، در جهت هرچه عینی‌تر و ملموس‌تر کردن مباحث، ضمن تمرکز بر رویه‌ها، با شبیه سازی فرآیندهای دادرسی و داوری بین‌المللی، دانشجویان را با ابعاد و مراحل مختلف فرآیندهای حل و فصل اختلافات بین‌المللی آشنا کرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- آقای، داود، علاقه بند حسینی، یونس، قنبری امیرهنده، امین، دعاوی ایران در دیوان بین‌المللی دادگستری، انتشاران دانشگاه تهران، آخرین چاپ

۲- انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل، نقش دیوان بین‌المللی دادگستری در تدوام و توسعه حقوق بین‌الملل، آخرین چاپ

۳- باوت، درک ویلیام، تحولات نوین در شیوه‌های حقوقی حل و فصل اختلافات، ترجمه زهرا کسمتی و علیرضا طیب، نشر نی، آخرین چاپ

۴- صلح‌چی، محمدعلی و نژندی منش، هیبت‌الله، حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی، نشر میزان، آخرین چاپ

۵- ضیایی بیگدلی، محمدرضا و همکاران، آراء و نظریات دیوان بین‌المللی دادگستری، جلد‌های اول تا ششم، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، آخرین چاپ

۶- ممتاز، جمشید (زیر نظر)، مجموعه مقالات پیرامون رأی دیوان بین‌المللی دادگستری در قضیه سکوه‌های نفتی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، آخرین چاپ

۷- میزایی ینگجه، سعید، ایران و صلاحیت اجباری دیوان بین‌المللی دادگستری، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، آخرین چاپ

۸- میرعباسی، باقر، سادات میدانی، حسین، دادرسی‌های بین‌المللی، نشر جنگل، آخرین چاپ

9. A. Mark Weisbrd, Failing of International Court of Justice, OUP, 2016.

10. Encyclopedia of Public International Law, Instalments 1&2 and several Articles from Max Planck Encyclopedia of Public International Law (MPEPIL) from online edition.

11. D. French, M. Saul, N.D. White, International Law and Dispute Settlement, Hart Publishing, 2010.

12. D. J. Harris, Cases and Materials of Public International Law, recent edition.

13. G. Merrills. International Dispute Settlement, fifth edition, Cambridge University Press, 2011

14. S. Rosenne, The Law and Practice of the International Court (4th rev. edition), 2006.

15. Zimmermann, A., Tamuschat C., Oellers-Frahm K., (editors) The Statute of the International Court of Justice, A Commentary, OUP, Second edition, 2012.

16. Emilia Justyna Powell, *Islamic Law and International Law: Peaceful Resolution of Disputes* (Oxford University Press, 2020) .

۱۷- مقالات تخصصی مرتبط با سرفصل درس در مجلات معتبر داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق مسئولیت بین المللی دولتها	
عنوان درس به انگلیسی:		The Law of International Responsibility of States	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت اصول و قواعد حقوقی حاکم بر مسئولیت بین المللی دولتها ناشی از اعمال متخلفانه بین المللی و اعمال منع نشده در حقوق بین الملل

پ) سرفصل ها:

الف- مفهوم و سیر تحول حقوق مسوولیت بین المللی دولتها در حقوق بین الملل

ب- مبانی مسئولیت

۱. مبانی مسئولیت در حقوق بین الملل

۲. مبانی مسئولیت در اسلام

ج- عناصر مسئولیت بین المللی

۱- نقض تعهد ۲- تحقق ضرر و زیان

۳- رابطه سببیت ۴- قابلیت انتساب

د- عوامل زایل کننده وصف متخلفانه اعمال ارتكابی

۱- دفاع مشروع

۲- اقدام متقابل

۳- رضایت

۴- فورس ماژور

۵- اضطرار

۶- ضرورت

ه- مسئولیت دولت ناشی از عمل دولت دیگر

۱- معاونت

۲- اعمال کنترل

۳- اجبار

۴- جانشینی

و- مسوولیت مشترک در حقوق بین الملل

ز- آثار مسوولیت

۱- توقف عمل متخلفانه

۲- اعاده وضع سابق

۳- جبران خسارت

ح- استناد به مسوولیت بین المللی و حمایت دیپلماتیک

ط- مسوولیت ناشی از اعمال منع نشده در حقوق بین الملل

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: مسوولیت بین المللی دولتها از مهم ترین و بلکه مهمترین مباحث حقوق بین الملل است. این حوزه از محدود حوزه های عرصه حقوق بین الملل است که هنوز به نحو جامع و مانع هنجارسازی نشده است و موضوع یک کنوانسیون عام بین المللی واقع نگردیده است. از این رو ضمن بررسی نظام عام حقوق عرفی بین المللی و نظام های خاص معاهداتی، لازم است خلاقیت دانشجویان را معطوف به زوایای مبهم و کاستی های این حوزه و راه حل های محتمل و موثر نمود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. سیدجمال سیفی، حقوق مسوولیت بین المللی: گفتارهایی در مسوولیت بین المللی دولت، شهر دانش، آخرین چاپ
۲. شرح و تفسیر طرح کمیسیون حقوق بین الملل راجع به مسوولیت بین المللی دولتها ناشی از اعمال متخلفانه بین المللی، ترجمه علیرضا ابراهیم گل، شهر دانش، آخرین چاپ
۳. کرافورد. جیمز، حقوق مسوولیت بین المللی (قواعد عمومی)، ترجمه علیرضا ابراهیم گل، سیامک کریمی، حسن خسروشاهی، پریسا روشنفکر، نشر سنگلج، آخرین چاپ
۴. حدادی. مهدی، تحول در اجرای مسوولیت بین المللی دولتها، نشر دادگستر، آخرین چاپ
۵. حلمی. نصرت الله، مسوولیت بین المللی دولت و حمایت سیاسی، نشر میزان، آخرین چاپ
۶. غمامی. مجید: مسوولیت مدنی دولت نسبت به اعمال کارکنان خود، نشر دادگستر، آخرین چاپ
۷. فیوضی. رضا: مسوولیت بین المللی و نظریه حمایت سیاسی اتباع، جلد اول و دوم، دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، آخرین چاپ
۸. مجموعه مقالات پیرامون رأی دیوان بین المللی دادگستری در قضیه سکوهای نفتی، زیر نظر جمشید ممتاز، مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی، آخرین چاپ
۹. مستقیمی. بهرام و طارم سری، مسعود: مسوولیت بین المللی دولت با توجه به تجاوز عراق به ایران، زیر نظر جمشید ممتاز، انتشارات دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، آخرین چاپ

۱۰. آرش پور. علیرضا، مسئولیت بین‌المللی نقض تعهدات زیست محیطی، نشر جنگل، آخرین چاپ
۱۱. بناتریس یونافه، مسوولیت بین‌المللی دولت و فرد در قبال جنایت‌های بین‌المللی، ترجمه مریم حاجی عرب، نشر میزان، آخرین چاپ

- 12-Kolb. Robert., The International Law of State Responsibility, An Introduction, Elgar, 2017
- 13.-Brierly.J.L., "The Theory of Implied State Complicity in International Claims", British Year Book of International Law., 1928, pp.42-50.
- 14.-Brownlie.I., System of the Law of Nations, State Responsibility, Part I.,Oxford, 1983
- 15.-Craford.James., Alain Pellet and Simon Olleson (Eds.), The Law of International Responsibility., Oxford, 2010
- 16.-Dumberry. P., State Succession in International Responsibility, Brill-Nijhoof, 2007.
17. - Hirsch.M., The Responsibility of International Organizations Toward Third Parties, Martinus Nijhoff,1995.
- 18.-Gowlland-Debbas.V., Collective Responses to Illegal Acts in International Law, Martinus Nijhoft, 1990
- 19.-Lillich.R.B.(ed)., International Law of State Responsibility for Injuries to Aliens, University Press of Virginia,1983.
- 20.-Rosenne.Sh., The International Law Commission's Draft Articles on State Responsibility, Part.I, Article 1-35, Martinus Nijhoff, 1991.
- 21.-Yarwood. Lisa., State Accountability under International Law, Routledge, 2011
- 22.-Andre Nollkaemper, Ilias Plakpkeflos (eds.), Principles of Shared Responsibility in International Law, Cambridge, 2014.

۲۳-مقالات علمی مرتبط با سرفصل درس منتشرشده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		نظام بین المللی حقوق بشر	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law of the Human Rights	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت تحلیلی اصول، قواعد و مقررات نظام بین المللی حقوق بشر، چالش های نظری و عملی و ساز کارهای نظارتی و اجرایی آن

پ) سرفصل ها:

الف- کلیات

۱- مفاهیم، مبانی، منابع و سیر تحول

۲- رابطه حقوق بین المللی بشر با دیگر حوزه های مرتبط حقوق بین الملل (حقوق بین الملل بشردوستانه؛ حقوق بین الملل کیفری؛ ...)

۳- ویژگی های تعهدات حقوق بشری

ب- حمایت از حقوق بشر در نظام بین المللی (جهانی)

۱- حقوق بشر در نظام ملل متحد

۲- معاهدات حقوق بشری و سایر اسناد

۳- ساز کارها و آئین های نظارتی و اجرایی (نقش نهادهای بین المللی و ملی)

ج- حمایت از حقوق بشر در نظام های منطقه ای

۱- نظام اروپایی حقوق بشر

۲- نظام امریکایی حقوق بشر

۳- نظام آفریقایی حقوق بشر

د- چالش های نظری و عملی حقوق بشر

ه- اسلام و حقوق بشر

۱- مفهوم و مبنای حقوق بشر در اسلام

۲- جمهوری اسلامی ایران و حقوق بشر

۳- سازمان همکاری اسلامی و حقوق بشر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: ضمن آشناسازی دانشجویان با اصول، قواعد و نهادهای موجود نظام بین المللی حقوق بشر لازم است ذهن دانشجویان را متوجه مهم ترین چالش های این نظام و راه کارهای ممکن و موثر آن گردد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱- موحّد، محمد علی، در هوای حق و عدالت: از حقوق طبیعی تا حقوق بشر، انتشارات کارنامه، آخرین چاپ
- ۲- پروین، خیرالله، حقوق بشر از نظر تا عمل، نشر میزان، آخرین چاپ
- ۳- هاشمی، سید محمد، حقوق بشر و آزادی‌های اساسی، نشر میزان، آخرین چاپ
- ۴- قاری سید فاطمی، محمد، حقوق بشر در جهان معاصر دفتر اول و دفتر دوم، شهر دانش، آخرین چاپ
- ۵- زمانی، سید قاسم، گفتارهایی در حقوق بین الملل بشر، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ.
- ۶- میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی: دعاوی، آموزه‌ها، تفاسیر، ترجمه و تحقیق سید قاسم زمانی و همکاران، انتشارات شهر دانش، آخرین چاپ
- ۷- روناک، م. اسمیت، قواعد حقوق بین المللی بشر (کتاب درسی)، ترجمه فاطمه کیهانلو، نشر گرایش، انتشارات دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، آخرین چاپ
- ۸- جاوید، محمد جواد، نقد مبانی فلسفی حقوق بشر، نشر مخاطب، آخرین چاپ
- ۹- مهرپور، حسین، حقوق بشر و راهکارهای اجرای آن، انتشارات اطلاعات، آخرین چاپ
- ۱۰- قربان نیا، ناصر، حقوق بشر و حقوق بشردوستانه، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، آخرین چاپ
- ۱۱- وارنر، دانیل (گردآوری)، حقوق بشر و حقوق بشردوستانه، کنکاشی برای جهانی ساختن، ترجمه: سلاله حبیبی امین، انتشارات دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، آخرین چاپ
- ۱۲- عبدالله جواد آملی، فلسفه حقوق بشر، نشر اسراء، آخرین چاپ
- ۱۳- محمد تقی جعفری، حقوق جهانی بشر (تحقیق و تطبیق در دو نظام اسلام و غرب)، نشر موسسه تدوین و نشر آثار علامه جعفری، آخرین چاپ
- ۱۴- محمد تقی مصباح یزدی، نگاهی گذرا به حقوق بشر از دیدگاه اسلام، موسسه امام خمینی، آخرین چاپ
- ۱۵- خیرالله پروین / محمدرضا تجلی، مبنا و منشأ حقوق بشر نظام بین الملل و اسلام، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ
- ۱۶- عبدالحکیم سلیمی، درسنامه حقوق بشر از دیدگاه اسلام، نشر مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، آخرین چاپ

17-Mary Robinson, Human Rights: A Basic Handbook for UN Staff, Office of The High Commissioner For Human Rights United Nations Staff College Project, United Nations High Commissioner for, Human Rights.

18-Rhona K. M. Smith, Textbook on human rights, 2014, six edition, Oxford University Press.

19-Scott Sheefan , Sir Nigel Rodley (edited by), Routledge Handbook of International Human Rights Law, Edited by: , Print publication date: December 2013 , Online publication date: August 2014.

20-Model Law for The Recognition and Protection of Human Rights Defedents, 2016.

21-Yacine Ait Kaci (YAK), Universal Declaration of Human Rights, 2015 United Nations Publication.

22 -Marci Hoffman, International Human Rights Law, Electronic Resource Guide, American Society of International Law, 2013.

23. United Nations High Commissioner For Human Rights Centre For Human Rights, International Human Rights Standards for Law Enforcement. UN Publications, 2017 .

۲۴-مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		ایران و حقوق بین الملل	
عنوان درس به انگلیسی:		Iran and International Law	
دروس پیش نیاز:	- (در ترم سوم ارائه شود)	نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت نقش ایران در توسعه و تحول حقوق بین الملل، جایگاه حقوق بین الملل در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران و مسائل مبتلابه و چالش های حقوقی بین المللی ایران.

پ) سرفصل ها:

الف) جایگاه ایران در سیر تحول حقوق بین الملل

۱ - نقش ایران در تدوین و توسعه حقوق بین الملل (تدوین کنوانسیون های بین المللی، تأسیس سازمان های بین المللی، تدوین و صدور اعلامیه ها و قطعنامه های مجمع عمومی ملل متحد و سایر سازمان ها...)

۲ - نقش انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی ایران در تحول حقوق بین الملل

ب) جایگاه حقوق بین الملل در نظام حقوقی ایران

۱ - معاهدات بین المللی در حقوق و رویه قضایی ایران

۲ - عرف بین المللی در حقوق و رویه قضایی ایران

۳ - ایران و آرای قضایی و داوری بین المللی (تحلیل برخی آرای قضایی و داوری بین المللی له و علیه ایران؛ دیوان داوری دعاوی ایران و امریکا)

۴ - ایران و سازمان های بین المللی (سازمان های جهانی: ملل متحد، صندوق بین المللی پول، سازمان تجارت جهانی،...؛ سازمان های منطقه ای و فرامنطقه ای: جنبش عدم تعهد، اکو، اوپک، شانگهای، سازمان همکاری اسلامی،...)

ج) بررسی مسائل روز و چالش های حقوقی بین المللی ایران در حوزه های مختلف

۱ - حوزه حقوق دریاها (عبور و مرور از تنگه هرمز، تحدید حدود خلیج فارس، جزایر مصنوعی در خلیج فارس، دریای خزر،...)

۲ - حوزه حقوق هوا فضا (پخش برنامه های ماهواره ای، پرتاب ماهواره به فضا،...)

۳ - حقوق بین الملل انرژی (فعالیت های هسته ای، توافق هسته ای، تحریم ها،...)

۴ - حقوق بین الملل اقتصادی (سرمایه گذاری خارجی، تحریم های اقتصادی،...)

۵ - حقوق بین الملل بشر (گزارش های حقوق بشری علیه ایران،...)

۶ - حقوق بین الملل مخاصمات (ایران و مخاصمات مسلحانه در منطقه: جنگ عراق علیه ایران، نقش ایران در مبارزه با تروریسم،...)

همکاری ایران با نهادهای بشردوستانه بین المللی،...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: در کنار تحلیل نقش ایران در حقوق و جامعه بین‌المللی، شناخت مسائلی حقوقی بین‌المللی ایران و تبیین نگاه ایرانی به حقوق و نهادهای بین‌المللی، تمرین چگونگی طراحی سناریوهای حقوقی بین‌المللی برای مسائل مبتلا به ایران و تقویت نقش و تأثیرگذاری ایران در تحولات حقوقی بین‌المللی و همگرایی نظام داخلی و بین‌المللی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. جمشید ممتاز، ایران و حقوق بین‌الملل، مجموعه مقالات، آخرین چاپ
۲. عبدالله عابدینی (به اهتمام)، ایران و چالش‌های حقوقی بین‌المللی، آخرین چاپ
۳. سالنامه ایران و حقوق بین‌الملل
۴. امیر وکیل ساعد و دیگران، ایران و تحریم‌های بین‌المللی، آخرین چاپ
۵. مصطفی فضائی و سید یاسر ضیایی (تنظیم و ویرایش)، مجموعه مقالات ایران و حقوق بین‌الملل، همایش ایران و حقوق بین‌الملل: صلح و امنیت منطقه‌ای. دانشگاه قم، آخرین چاپ
6. Marisa Macpherson, Iran, Uranium and the United Nations, The International Legal Implications of Iran's Nuclear Programme, A dissertation submitted in partial fulfilment of the degree of Bachelor of Laws, (Honours) at the University of Otago, Dunedin. October 2006.
7. Ramin Moschtaghi, The Relation between International Law, Islamic Law, and Constitutional Law of the Islamic Republic of Iran, A Multilayer System of conflict? Max Planck UNYB 13 (2009).
8. Emilia Justyna Powell, Islamic Law States and The, Authority of The International, Court of Justice: Territorial Sovereignty and Immunity, Law and Contemporary Problems, [Vol. 79:209].
9. Daniel H. Joyner, Iran's Nuclear Program and International Law, November 2013, University of Alabama School of Law, The Penn State Journal of Law & International Affairs Is A Joint Publication Of Penn State's School Of Law And School Of International Affairs. 2 Penn. St. J.L. & Int'l Aff. 237 (2013).
۱۰. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

روش شناسی پژوهش در حقوق بین الملل		عنوان درس به فارسی:
Methodology of Research in International Law		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		
پایه ☐ نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☒ عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☒ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت ماهیت، مؤلفه ها و فرآیند پژوهش، روش استدلال و سبک اندیشه ورزی در حقوق بین الملل، و آشنایی با شیوه های داده یابی، مستندسازی و گزارش دهی، به منظور توانمند ساختن دانشجویان در انجام مطالعات و پژوهش های علمی روشمند در باره مسائل حقوق بین الملل

پ) سرفصل ها:

الف- مفاهیم و پیشینه

۱- پژوهش، روش شناسی، روش شناسی پژوهش

۲- انواع پژوهش (از حیث هدف: بنیادی، کاربردی، توسعه ای؛ از حیث شیوه: توصیفی، همبستگی و...)

۳- مقایسه روش پژوهش در حقوق بین الملل و روابط بین الملل

ب- مؤلفه ها و فرآیند پژوهش در حقوق بین الملل

ج- روش های استدلال

۱- روش استنتاجی Deductive

۲- روش استقرایی Inductive

۳- روش استدلال تمثیلی (قیاس)

۴- هم کنش میان روش های استدلال

د- شیوه های داده یابی، سبک اندیشه ورزی و تحلیل داده ها و آشنایی با نرم افزارهای مرتبط

ه- روش گزارش دهی پژوهش

و- تمرین روش شناسی پژوهش

۱- معرفی و نقد پژوهش های نمونه

۲- انجام عملیات پژوهش توسط دانشجویان و نقد و ارزیابی آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد اصلی در تدریس و یادگیری این درس باید شامل این موارد باشد: به کارگیری عملی دانشجویان در مرور کارهای پژوهشی استاندارد انجام شده و ارزیابی آنها، الزام دانشجویان به حضور در

جلسات دفاع از پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها و جلسات نقد آثار پژوهشی و ارائه گزارش ارزیابی از آنها، مطالعه پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دفاع شده و ارائه گزارش ارزیابی کتبی از آنها و تمرین انجام کار پژوهشی توسط هر یک از دانشجویان و ارائه شفایی در کلاس و نقد و ارزیابی آن و بازنگری و اصلاح آن براساس نقد و ارزیابی به عمل آمده و ارائه گزارش مکتوب آن و تشویق دانشجویان به چاپ و انتشار کارهای پژوهشی خود در مجلات علمی و لو نشریات دانشجویی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ تا ۶۰ درصد

آزمون^۸ پایان نیم‌سال ۴۰ تا ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. هدایت الله فلسفی، سیر عقل در منظومه حقوق بین‌الملل، نشر نو، آخرین چاپ
۲. علیرضا ابراهیم گل، نیم‌نگاهی به روش شناسی حقوق بین‌الملل، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ
۳. سیاوش خلیلی شورینی، روش‌های تحقیق در علوم انسانی، انتشارات یادواره کتاب، آخرین چاپ
۴. احمد محمدپور، روش تحقیق معاصر در علوم انسانی، انتشارات آگاه، چاپ اول، آخرین چاپ
۵. بیژن عباسی، روش تحقیق در دانش حقوق، آخرین چاپ
۶. نور محمد صبری، درآمدی بر روش تحقیق در حقوق، میزان، آخرین چاپ
۷. محمد رضا حافظ‌نیا، مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، انتشارات سمت، آخرین چاپ

8-A Methodology of International Law. By Maarten Bos. North Holland, The Netherlands: Elsevier Science Publishers B.V., 1984.

9- William Thomas Worster, The Inductive and Deductive Methods in Customary International Law Analysis: Traditional and Modern Approaches Georgetown Journal of International Law, Vol.45, 2014, Pp.445-521.

10- Encyclopedia of Public International Law, Methodology of International Law, North Holanda Publishing Company.

11- Martti Koskeniemi, Methodology of International Law, Maxplank Encyclopedia of Public International Law, Article Last Updated November 2007

[Http://Scholar.Harvard.Edu/Files/Dtingley/Files/Chiltontingleyilexperiments.P](http://Scholar.Harvard.Edu/Files/Dtingley/Files/Chiltontingleyilexperiments.P)

12- Tamara Hervey, Rob Cryer & Bal Sokhi-Bulley, Legal Research Methodologies in European Union & International Law: Research Notes (Part 1), 2007, Available at: [Http://Www.Sheffield.Ac.Uk/Law/Research/Clic/Research/Projects/Res_Methodology](http://Www.Sheffield.Ac.Uk/Law/Research/Clic/Research/Projects/Res_Methodology),

13- F. Castberg, "La Méthodologie Du Droit International Public", RCADI, Vol. 43, 1933-I, Pp. 313-383.

14- G. Schwarzenberger, The Inductive Approach to International Law, 1965.-

۱۵- مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

^۸ آزمون این درس لزوماً به شکل پرسش و پاسخ کتبی و جمعی پایان‌ترم نیست، بلکه براساس ارزیابی روش شناسانه فعالیت‌های منتشرشده پژوهشی در دانشجو صورت می‌پذیرد.

عنوان درس به فارسی:		پایان نامه ^۹	
عنوان درس به انگلیسی:		Dissertation	
دروس پیش نیاز:	دروس آموزشی دوره	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	-	☐ پایه	☐ نظری
تعداد واحد:	۴	☐ تخصصی	☐ عملی
تعداد ساعت:	-	☐ اختیاری	☐ نظری-عملی
		رساله / پایان نامه ■	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■ کارگاه ■ موارد دیگر:

(ب) هدف کلی:

فراهم کردن فرصت کسب تجربه بهره گیری از اندوخته های دانشی و فنون و مهارت های مطالعاتی و پژوهشی دانشجویان در کنار گذراندن دوره آموزشی، در قالب انجام یک پروژه تحقیقاتی زیر نظر استاد راهنما و استاد مشاور (عندالافتضا).

(پ) سرفصل ها:

هر دانشجوی کارشناسی ارشد که به شیوه آموزش پژوهشی تحصیل می کند، حداکثر از پایان نیمسال دوم تحصیلی خود با راهنمایی و مشورت اساتید و گروه آموزشی مربوط، نسبت به انتخاب موضوعی مرتبط با رشته تحصیلی و تنظیم طرح پژوهشی درباره آن اقدام کرده و پس از تصویب در گروه آموزشی نسبت به انجام پژوهش در قالب پایان نامه زیر نظر استاد راهنمای^{۱۰} تعیین شده می پردازد و در فرصت قانونی در جلسه ای با حضور هیأت داوران از آن دفاع خواهد کرد.

^۹. دانشجویانی که به شیوه آموزش محور تحصیل می کنند، به جای پایان نامه، درسی را تحت عنوان سمینار پژوهشی به ارزش ۴ واحد و یا ۴ واحد از دروس اختیاری (معمولاً ۱۲ واحد اختیاری مقرر)، وفق مقررات و به تشخیص گروه آموزشی اخذ کرده و می گذرانند.

^{۱۰}. در صورت لزوم، به تشخیص استاد راهنما و تایید گروه آموزشی، دانشجو می تواند یک استاد مشاور نیز داشته باشد.

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		مبانی و ساختار نظام حقوق بین الملل	
عنوان درس به انگلیسی:		Foundations and Structure of International Law	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت تفصیلی مبادی و مکاتب فلسفی حقوق بین الملل، مبانی حقوق بین الملل از دیدگاه اسلام، شناخت ساختار حقوق بین الملل به عنوان یک نظام حقوقی و نه صرفاً مجموعه‌ای از قواعد پراکنده.

پ) سرفصل‌ها:

الف- پیدایش، ماهیت و ساختار حقوق بین الملل

۱- پیدایش حقوق بین الملل

۲- ماهیت حقوق بین الملل (ویژگی‌ها، حقوق بودن: نظامی حقوقی یا مجموعه‌ای قواعد، ضمانت اجرا...)

۳- ساختار حقوق بین الملل

۴- سلسله مراتب اصول و قواعد حقوق بین الملل

۵- اهداف حقوق بین الملل

۶- رابطه حقوق بین الملل با حقوق داخلی

۷- نهادهای حقوق بین الملل

ب- مبانی فلسفی حقوق بین الملل

۱- مکتب حقوق طبیعی و فطری (قدیم، جدید)

۲- مکتب ارادی

۳- مکتب حقوق عینی

۴- مکتب‌های جدید و نظریه‌های کلی حقوق

ج- مبانی حقوق بین الملل از دیدگاه اسلام

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: توجه به نقش و تأثیر رویکردهای نظری در باب مبانی و مبادی حقوق بین الملل در فرآیندهای هنجارسازی و نهادسازی و چگونگی رفع تعارضات میان قواعد و مقررات، تفسیر و اجرای آنها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۲۰ تا ۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. پرویز ذوالعین، مبانی حقوق بین الملل عمومی، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه، آخرین چاپ
۲. هدایت الله فلسفی، صلح جاویدان و حکومت قانون، نشر فرهنگ نو، آخرین چاپ
۳. هدایت الله فلسفی، سهم عقل در منظومه حقوق بین الملل، نشر فرهنگ نو، آخرین چاپ
۴. آرامش شهبازی، حقوق بین الملل: دیالکتیک ارزش و واقعیت، شهردانش، آخرین چاپ
۵. فرجام حقوق بین الملل: نوسان میان تکنیک و تدبیر، با همکاری سرکار خانم دکتر آرامش شهبازی، شهردانش، آخرین چاپ
۶. آرامش شهبازی، پی. اس. آی در آئینه حقوق بین الملل، (ایده آلیسم در گفتار، رئالیسم در کردار)، شهردانش، آخرین چاپ
۷. جامعه بین المللی و حقوق بین الملل در آستانه قرن بیست و یکم، مجموعه مقالات اهدایی به استاد دکتر محمدرضا ضیایی بیگدلی، به اهتمام سیدقاسم زمانی، شهر دانش، آخرین چاپ
۸. فرناندو تسون، فلسفه حقوق بین الملل، ترجمه محسن محبی، حقوقی شهردانش، آخرین چاپ
۹. محمود باقری، مکاتب فلسفی در حقوق بین الملل، بنیاد حقوقی میزان، آخرین چاپ
۱۰. بشریت و حاکمیت‌ها: سیری در حقوق بین الملل، مونیخ شمیله ژاندرو، مترجم مرتضی کلانتریان، نشر آگه، آخرین چاپ
۱۱. حقوق بین الملل در جهان معاصر: یک پنجره، چند نگاه، محسن محبی، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ

12. Samantha Besson & John Tasioulas (ed.), The Philosophy of International Law, Oxford University Press, first published 2010.

13. James J. Heckman, Robert L. Nelson, and Lee Cabatingan, Global Perspectives on The Rule of Law, Routledge, London and New York, 2010.

14. Anthony Carty, Philosophy of International Law, Edinberg University Press, 2007.

15. Ronald Dwor, A New Philosophy for International Law, Lecciones Y Ensayos, Nro. 93, 20kin14.

16. Mario Pascual, Dworkin's Philosophy of International Law, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, 2017.

17. Jochen Von Bernstorff and Thomas Dunlap, The Public International Law Theory Of Hans Kelsen, Believing In Universal Law, Cambridge University Press, 2010.

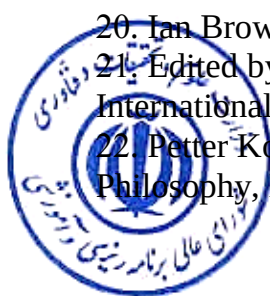
18. Andrew Moravcsik, Liberal Theories of International Law, in: Jeffrey L. Dunoff and Mark A. Pollack, eds., International Law and International Relations: The State of the Art (2012).

19. Buchanan, Allen (2004). Justice, Legitimacy, and Self-Determination: Moral Foundations for International Law (New York: Oxford University Press).

20. Ian Brown lei, Principles of Public International Law, Oxford University Press,

21. Edited by Alexander Orakhelashvili, Research Handbook on the Theory and History of International Law, University of Birmingham, UK, 2011.

22. Petter Korkman & Virpi Mäkinen(ed.), Universalism in International Law and Political Philosophy, Helsinki, 2008.

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق سازمان های بین المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		The Law of International Organizations	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت و تحلیل اصول، قواعد و مقررات حقوقی مشترک حاکم بر سازمانهای بین المللی (فرا تر از گونه شناسی سازمانهای بین المللی و اکتفاء به معرفی سازمانها)

پ) سرفصل ها:

الف- حقوق مشترک سازمانهای بین المللی: وحدت در عین کثرت

۱- حقوق بین الملل عام سازمان ها و حقوق داخلی (خاص) هر سازمان بین المللی

۲- شخصیت حقوقی سازمانهای بین المللی در نظم حقوقی ملی و بین المللی

۳- التزام سازمانهای بین المللی به حقوق بین الملل

ب- مصونیت و مسئولیت سازمانهای بین المللی

۱- مصونیت سازمان های بین المللی

۲- مسوولیت سازمانهای بین المللی در حقوق بین الملل

۳- مسوولیت مشترک سازمان بین المللی و اعضای آن

۴- چالشهای اجرای مسوولیت سازمانهای بین المللی

ج- انحلال و جانشینی سازمانهای بین المللی

د- حل و فصل اختلافات سازمانهای بین المللی

ه- سازمانهای بین المللی و حقوق بین الملل اداری

و- تحول در کارکرد سازمانهای بین المللی: اقدامات حاکمیتی

ز- نقش کشورهای اسلامی در سازمان های بین المللی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: در کنار شناخت اصول، قواعد و مقررات مشترک سازمان های بین المللی، شناخت ظرفیت های سازمان ها و چگونگی بهره برداری از این ظرفیت ها، چالش های موجود در این زمینه و راه کارهای آن مورد توجه قرار گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. آقای. سید داوود: سازمان‌های بین‌المللی، انتشارات نسل نیکان، آخرین چاپ
۲. ابی صعب. ژرژ: مفهوم سازمان بین‌المللی، ترجمه ایرج پاد، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، آخرین چاپ
۳. بیگ‌زاده. ابراهیم، شهناز کلینی، و منیره یاقوتی: حقوق سازمان‌های بین‌المللی، جلد اول، انتشارات مجد، آخرین چاپ
۴. بیگ‌زاده. ابراهیم: حقوق سازمان‌های بین‌المللی، انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد، آخرین چاپ.
۵. خانی. محمدحسن: پیشینه و نقش سازمان‌های بین‌المللی در نظام بین‌المللی، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، آخرین چاپ
۶. دورموای. دانیل: حقوق سازمان‌های بین‌المللی، ترجمه کمال‌الدین هریسی‌نژاد، نشر جامعه پژوه و دانیال، آخرین چاپ
۷. زمانی. سیدقاسم: حقوق سازمان‌های بین‌المللی (دو جلدی)، انتشارات موسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهردانش، آخرین چاپ
۸. ساروشی. دن: سازمان‌های بین‌المللی و اعمال اختیارات حاکمیتی، ترجمه پوریا عسکری، شهردانش، آخرین چاپ
۹. طلایی. فرهاد: حقوق سازمان‌های بین‌المللی، انتشارات جنگل، آخرین چاپ
۱۰. ظریف. محمدجواد و سیدمحمد کاظم سجادیپور: سازمان‌های بین‌المللی، نشر میزان، آخرین چاپ
۱۱. غفوری. حمید: سازمان‌های بین‌المللی، انتشارات سمت، آخرین چاپ
۱۲. فلاح اسدی. مهرداد: سازمان‌های بین‌المللی، مزایا و مصونیت‌ها، انتشارات جنگل، آخرین چاپ
۱۳. کلی - کیت اس. ییس: سازمان‌های بین‌المللی، ترجمه حسین شریفی طراز کوهی، نشر میزان، آخرین چاپ
۱۴. کلیار. کلود آلبر: سازمان‌های بین‌المللی، ترجمه و تحقیق از هدایت‌الله فلسفی، نشر فاخته، آخرین چاپ
۱۵. کلیار. کلود آلبر: نهادهای روابط بین‌الملل، ترجمه و تحقیق از هدایت‌الله فلسفی، نشر نو، آخرین چاپ
۱۶. موسی‌زاده. رضا، سازمان‌های بین‌المللی، نشر میزان، آخرین چاپ

17. Amerasinghe.C.F., Principles of the Institutional Law of International Organizations, Cambridge University Press, 1996.

18. Bekker.H.F., The Legal Position of Intergovernmental Organizations, A Functional Necessity, Analysis of Their Legal Status and Immunities, Martinus Nijhoff, 1994.

19. Chiu.H, The Capacity of International Organizations to Conclude Treaties and the Special Legal Aspects of the Treaties So Concluded, Martinus Nijhoff, 1966.

20. Dupuy.R.J.(ed)., A Handbook of International Organizations, Martinus Nijhoff, 1988.

21. Dupuy.R.J.(ed)., A Handbook of International Organizations, Martinus Nijhoff, 2nd ed, 1998.

22. Fassbender. Bardo, The United Nations Charter as the Constitution of the International Community, Martinus Nijhoff, 2009.

23. Gross.L., Essays on International Law and Organization, Two vols., Martinus Nijhoff, 1984.

24. Hirsch.M., The Responsibility of International Organizations Toward Third Parties, Martinus Nijhoff, 1995.

25. Jenks.C.W., The Proper Law of International Organization, London Stevens & Sons, 1962.
26. Kirgis.F.L., International Organizations in their Legal Setting, West Publishing Co, 1977.
27. Klabbbers.J, An Introduction to International Institutional Law, Cambridge University Press, 2002.
28. Klein.P., La Rasponsabillit (des Organisations Internationales dans Les Ordres Juridiques Internes et en Droit des Gens, Editions Bruylant, Editions de L'universit (de Bruxelles, 1998.
29. Monaco.R., Corso di Organizzazione Internazionale. Principi Generali, G. Giappichelli-Editore, Torino, 1979.
30. Morgenstern.F., Legal Problems of International Organizations, Grotius, 1986.
31. Muller.A.S., International Organizations and their Host States, Aspects of their Legal Relationship, Kluwer, 1995.
32. Reinisch.A, International Organizations before National Courts, Cambridge University Press, 2000.
33. Sands.Ph & Klein.P., Bowett's Law of International Institutions, Fifth ed, Sweet & Maxwell, 2001.
34. Sarooshi.D., The United Nations and the Development of Collective Security Council, The Delegation by the UN Security Council of its Chapter VII Powers, Clarendon Press, Oxford, 1999.
35. Schermers. H.G & Blokker.N.M, International Institutional Law, Unity Within Diversity, Fifth Revised Edition, Martinus Nijhoff, 2011.
36. Schermers.H.G., International Institutional Law, Sijthoff, 1980.
37. Schermers.H.G.and Blokker.N.M., International Institutional Law, Unity Within Diversity, Martinus Nijhoff, 1995.
38. Schermers. H.G/ Heukels.T.and Mead. PH.(eds)., Non-Contractual Liability of the European Communities, Martinus Nijhoff, 1988.
39. Seyersted. Finn., Common Law of International Organizations, Martinus Nijhoff Publishers, 2008.
40. Simma.B.(ed)., The Charter of the United Nations, A Commentary, 2nd ed., Oxford University Press, 2002.
41. Simma.B.(ed)., The Charter of the United Nations, A Commentary, Oxford University Press, 1995 .
42. Weissberg.G., The International Status of the United Nations, Oceana Publications, 1961.

۴۳. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		تعامل حقوق بین‌الملل و روابط بین‌الملل	
عنوان درس به انگلیسی:		Interaction between International Law and International Relations	
دروس پیش‌نیاز:	-	نوع درس و واحد	
دروس هم‌نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۱	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت چگونگی تأثیر و تأثر متقابل حقوق بین‌الملل و روابط بین‌الملل در حوزه نظریه‌ها، هنجارها، نهادها و آئین‌ها، طی مراحل شکل‌گیری، توسعه و تحول در دوره‌های مختلف تاریخی.

پ) سرفصل‌ها:

الف- مفاهیم: حقوق بین‌الملل، روابط بین‌الملل، سیاست بین‌الملل

ب- نظریه‌های مربوط به نوع تعامل

۱- تقدم حقوق بین‌الملل بر روابط بین‌الملل

۲- تقدم روابط بین‌الملل بر حقوق بین‌الملل

۳- تأثیر و تأثر متقابل

ج- حوزه‌های تعامل

۱- نظریه‌ها

۲- هنجارها

۳- نهادها

د- سیر تحولات و تعاملات حقوق و روابط بین‌الملل

۱- دوران حاکمیت حقوق طبیعی (دوران باستان)

۲- عصر حاکمیت کلیسا (قرون وسطی)

۳- تأثیر اسلام بر حقوق و روابط بین‌الملل

۴- دوران استقرار دولت-ملت‌ها (نظام وستفالیایی)

۵- عصر مشروعیّت جنگ در روابط بین‌الملل

۶- سیر حقوقی شدن روابط بین‌الملل در قرن نوزدهم

۷- تأثیر جنگ‌های جهانی بر حقوق و روابط بین‌المللی (شکل‌گیری نظام دوقطبی)

۸- پایان جنگ سرد و تحولات جاری

ه- نقش انقلاب اسلامی در حقوق و روابط بین‌الملل

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر مشارکت فعال، توجه به چگونگی تأثیر پذیری متقابل دو حوزه حقوق بین‌الملل و روابط بین‌الملل، با ارائه تحلیل‌های علمی واقع بینانه و تقویت بینش صحیح و نگاه جامع به مسائل این دو حوزه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. آرتور نوماس بام، تاریخ مختصر حقوق بین‌الملل، آخرین چاپ
۲. کلود آلبر کلییار، نهادهای روابط بین‌الملل، ترجمه و تحقیق هدایت‌الله فلسفی، آخرین چاپ
۳. هدایت‌الله فلسفی، صلح جاویدان و حکومت قانون، آخرین چاپ
۴. علی پاشا صالح، مباحثی از تاریخ حقوق بین‌الملل، آخرین چاپ
۵. سیدجلال‌الدین مدنی، حقوق بین‌الملل عمومی و اصول روابط بین‌الملل جمهوری اسلامی ایران، آخرین چاپ
۶. محمد رضا ضیایی بیگدلی: اسلام و حقوق بین‌الملل، گنج دانش، آخرین چاپ
۷. احمد رشید، اسلام و حقوق بین‌الملل عمومی، ترجمه دکتر سیدی، نشر دانشگاه تهران، آخرین چاپ
۸. احمد ابوالوفا: حقوق دیپلماتیک رهیافت اسلامی، ترجمه: سید مصطفی میرمحمدی، سمت، آخرین چاپ
۹. محمدبن حسن شیبانی، سیر شیبانی، ترجمه، مقدمه و حواشی حسین پیران، گنج دانش، آخرین چاپ
۱۰. مجید خدوری، جنگ و صلح در قانون اسلام به ضمیمه رسول اکرم در میدان، ترجمه غلامرضا سعیدی؛ به کوشش و مقدمه هادی خسروشاهی، تهران: اطلاعات، آخرین چاپ
۱۱. رجب صبحی محمصانی، القانون و العاقلات الدولیة فی الاسلام، دارالعلم للملایین، بیروت، ۱۳۵۱/۱۹۷۲
۱۲. محمد حمیدالله، حقوق روابط بین‌الملل در اسلام، ترجمه و تحقیق سید مصطفی محقق داماد، تهران، نشر علوم اسلامی، آخرین چاپ

13- Alter, Karen J. 2014. The New Terrain of International Law: Courts, Politics, Rights. Princeton: Princeton University Press.

14 -Arend, Anthony, Robert J. Beck, and Robert D. van der Lugt. 1996. International Rules: Approaches from International Law and International Relations. New York: Oxford University Press.

15- Arend, Anthony Clark. 1999. Legal Rules and International Society. Oxford: Oxford University Press.

16-Aust, Anthony. 2014. Modern Treaty Law and Practice (Third Edition). Cambridge: Cambridge University Press.

- 17 -Avant, Deborah D., Martha Finnemore, and Susan K. Sell., eds. 2010. Who Governs the Globe? Cambridge, UK: Cambridge University Press
- 18-Bork, Robert. 2003. Coercing Virtue: The Worldwide Rule of Judges. Washington, DC: The AEI Press.
- 19-Boyle, Francis Anthony. 1985. World Politics and International Law. Durham, NC: Duke University Press.
- 20- Bradley, Curtis A. 2013. International Law in the U.S. Legal System. Oxford: Oxford University Press.

۲۱- مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل تأسیس و جانشینی دولت‌ها	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law on the Establishment and Succession of States	
دروس پیش‌نیاز:	-	نوع درس و واحد	
دروس هم‌نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۱	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت اصول، قواعد و مقررات حاکم بر تأسیس، شناسایی و جانشینی دولت‌ها، چالش‌ها، نظریات و رویه‌های بین‌المللی

پ) سرفصل‌ها:

الف- تأسیس دولت

۱- مفهوم دولت و عناصر تشکیل دهنده آن

۲- فرآیند و اشکال تأسیس دولت

ب- شناسایی دولت

۱- مفهوم، ماهیت و آثار حقوقی شناسایی

۲- زمان و چگونگی شناسایی

۳- الزام یا عدم الزام شناسایی

۴- نظریه استیمسون و عدم شناسایی

ج- شناسایی حکومت

۱- مفهوم حکومت و ماهیت شناسایی آن

۲- زمان شناسایی حکومت

۳- عدم شناسایی حکومت

د- جانشینی دولت‌ها

۱- مفهوم و اشکال جانشینی

۲- آثار حقوقی جانشینی

- جانشینی در معاهدات،

- جانشینی در اموال، دیون و مطالبات خارجی دولتی،

- جانشینی در آرشیو اسناد و مدارک، حقوق عمومی، امتیازات،

- جانشینی در مسئولیت بین‌المللی، عضویت در سازمان‌های بین‌المللی؛

- تأثیر جانشینی بر تابعیت اشخاص حقیقی، حقوق مکاتبه و نظام‌های حقوقی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ضیائی بیگدلی، محمدرضا، حقوق بین‌الملل عمومی، آخرین چاپ
۲. ضیائی، سید یاسر، درآمدی بر جدایی طلبی در حقوق بین‌الملل، شهر دانش، آخرین چاپ
۳. عزیزی، ستار، تأسیس و جانشینی دولتها، دانشگاه ابوعلی سینا، آخرین چاپ
۴. سیفی، سید جمال، «حقوق جانشینی دولت: گفتارهایی در تأسیس و وراثت دولت در حقوق بین‌الملل، شهر دانش، آخرین چاپ
5. Garb, Louis, International Succession, Oxford.
6. Kohen, Marcelo G, Secession International Law Perspectives, 2006.
7. J. Crawford, the Creation of States in International law, Clarendon Press, 2006(first ed. 1979)
8. Ian Brownlie, Principles of Public International Law, Oxford: Clariton Press, last edition.
9. K.G. Buhler, State Succession and Membership in International Organizations; Legal Theories Versus Political Pragmatism, Kluwer Law International, Hague, 2001 .
10. Malksoo, Illegal Annexations and State Continuity: the Case of the Incorporation of the Baltic States by USSR, Leiden: Martinus Nijhoff, 2003.
11. R.A. Wessel, Dissolution and Succession: the Transmigration of the Soul of International Organizations, Twente University.
۱۲. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		متون فقه بین المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Jurisprudence Texts	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۱	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

.....

ب) هدف کلی:

توانمند سازی دانشجویان در بهره برداری از متون اصیل فقهی در زمینه موضوعات بین المللی مانند جهاد، روابط دیپلماتیک و کنسولی دولت اسلامی با سایر دول

پ) سرفصل ها:

استاد از میان متون اصیل فقه امامیه، بخش هایی را پیرامون موضوعاتی مانند دولت اسلامی و روابط آن با سایر دول، جهاد،... برمی گزیند و به شیوه فنی و تخصصی به نحوی با دانشجویان کار می کند که توان و مهارت آنان در استفاده از متون و منابع فقهی ذیربط تقویت گردد.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: توجه به نکات ادبی، تجزیه و ترکیب جملات، اصول و قواعد تفسیری متون قرآنی و حدیثی و موازین استنتاج و استنباط فقهی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- شرح لمعه،

۲- شرایع،

۳- جواهر،

۴- سایر کتب فقهی معتبر.

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		متون حقوقی به زبان خارجی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law Texts	
دروس پیش‌نیاز:	-	نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم‌نیاز:	-		تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان‌نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

توانمند سازی دانشجویان در استفاده مستقیم از متون و منابع حقوق بین‌الملل به زبان خارجی و حتی الامکان قادر ساختن آنان به شرکت در محافل حقوقی بین‌المللی و ارائه مطلب به زبان خارجی.

پ) سرفصل درس:

استاد از میان متون معتبر حقوقی بین‌المللی بخش‌هایی را انتخاب کرده و به شیوه فنی و تخصصی به نحوی با دانشجویان کار می‌کند که توانایی و مهارت آنان در استفاده مستقیم از اسناد، متون، آرای قضایی و گزارش‌های حقوقی نهادهای بین‌المللی و کتب و مقالات حقوق بین‌الملل به زبان خارجی و حتی الامکان توانایی دانشجویان در زمینه تبادل آراء و نظرات به زبان خارجی تقویت گردد.

ت) منابع:

۱- متن انگلیسی برخی معاهدات و اسناد بین‌المللی به ویژه عهدنامه‌های مرتبط با ایران

۲- متن انگلیسی برخی اعلامیه‌ها و قطعنامه‌های مهم سازمان ملل و شورای امنیت به ویژه قطعنامه‌های مرتبط با ایران

۳- متن انگلیسی آرای داور و قضایی بین‌المللی، به ویژه آرای مربوط به قضایای مرتبط با ایران.

۴- برخی کتب معتبر حقوق بین‌الملل به زبان انگلیسی مانند موارد ذیل:

5- Ian Brownlie, Principles of Public International Law, 7th edition, Oxford, 2008.

6- D. J. Harris, Cases and Materials on International Law, 5th edition, Sweet & Maxwell, 1998.

7- Malcolm N. Shaw, International Law, 6th edition, Cambridge, 2008.

الف) مشخصات درس:

کارگاه		عنوان درس به فارسی:
workshop		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		
☐ نظری ☐ پایه	-	دروس پیش نیاز:
☒ عملی ☐ تخصصی	-	دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☒ اختیاری	۱	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر: موت کورت

ب) هدف درس: فراهم کردن بستری مناسب جهت تمرین چگونگی کاربست آموزه‌ها و تعالیم حقوقی بین المللی در عرصه‌های گوناگون بین المللی مانند نهادهای سیاسی، حقوقی، قضایی و شبه قضایی بین المللی؛ در قالب کارگاه‌های آموزشی متنوع به ویژه دادگاه‌های نمایشی یا موت کورت‌ها،

ج) سرفصل‌ها:

- ۱- آشنایی با مشاغل حرفه‌ای حقوقی بین المللی
- ۲- آشنایی با انواع موت کورت‌های ملی، منطقه‌ای و بین المللی
- ۳- تشکیل دادگاه‌های بین المللی شبیه سازی شده :
- الف) موت کورت‌های رسیدگی به دعاوی میان دولت‌ها
- ب) موت کورت‌های دادرسی‌های بین المللی کیفری
- ج) موت کورت‌های حقوق بشری
- ۴- تشکیل و آماده سازی تیم‌های دانشجویی به منظور شرکت در انواع مسابقات موت کورت در سطوح مختلف ملی، منطقه‌ای و بین المللی
- ۵- برگزاری کارگاه‌هایی به منظور بازخوانی پرونده‌های بین المللی مهم، به ویژه پرونده‌های مرتبط با ایران

د) منابع:

- ۱- کریستوفر کی، هنر استدلال « راهنمای شرکت در مسابقات شبیه سازی دادرسی‌های مجازی بین المللی»، ترجمه علی میلاد گازرانی، مسعودیان ورزنه، با دیباچه سید قاسم زمانی، انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد، ۱۳۹۷

2 - Paul I. Weizer, How to Please the Court: A Moot Court Handbook (Teaching Texts in Law and Politics) 3rd Edition.

3- Gary Watt, Cavendish Guide To Mooting, 2nd Edition.

4- Meghan Spillane , International Moot Court: An Introduction

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل اقتصادی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Economic Law	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت نظام حقوق بین الملل اقتصادی و اصول حقوقی بین المللی حاکم بر سیاست های اقتصادی و معاملات اقتصادی دولت ها و سازمان های بین المللی به منظور درک چگونگی پیشبرد سیاست های اقتصادی بین المللی جمهوری اسلامی ایران و حمایت از حقوق اقتصادی ایران در عرصه بین المللی.

پ) سرفصل ها:

الف- مفهوم، اهمیت، قلمرو و سیر تحول حقوق بین الملل اقتصادی

ب- ویژگی های حقوق بین الملل اقتصادی و رابطه آن با سایر شاخه های حقوق بین الملل عمومی

ج- منابع حقوق بین الملل اقتصادی

د- اصول حاکم بر حقوق بین الملل اقتصادی

۱- اصل حق تعیین سرنوشت اقتصادی

۲- حاکمیت دائم بر منابع طبیعی

۳- مصونیت دولت و اموال دولتی

۴- رقابت منصفانه

۵- حق توسعه

۶- اصل توسعه پایدار

۷- اصل پرداخت غرامت

ه- نظام های حقوقی اقتصادی بین المللی

۱- نظام حقوقی تجاری بین المللی (گات، گتس، تریپس، تریمز،...؛ اتحادیه های تجاری منطقه ای: اکو، اوپک، جسف،...)

۲- نظام حقوقی سرمایه گذاری بین المللی

۳- نظام حقوقی پولی بین المللی

۴- نظام حقوقی مالی بین المللی

و- تحریم های اقتصادی (سازمانی، دولتی،...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. آندریاس اف لوفلد، حقوق بین الملل اقتصادی، ترجمه محمد حبیبی مجنده، انتشارات جنگل، آخرین چاپ
۲. آیگناتس زایدل، هوهن فلدن، حقوق بین الملل اقتصادی، ترجمه سید قاسم زمانی، شهر دانش، آخرین چاپ
۳. شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بین الملل، فصل پانزدهم، آخرین چاپ
۴. آندریاس اف لوفلد، حقوق بین المللی سرمایه گذاری، ترجمه محمد جعفر قنبری جهرمی، تهران، جنگل: جاودانه، آخرین چاپ.
۵. فرهاد امام، حقوق سرمایه گذاری خارجی در ایران، تهران، نشر یلدا، آخرین چاپ
۶. علی حاتمی؛ اسماعیل کریمیان، حقوق سرمایه گذاری خارجی در پرتو قانون و قراردادهای سرمایه گذاری، تهران، تیسرا، آخرین چاپ
۷. مرتضی پورسیر، ضوابط عمومی ورود و فعالیت سرمایه خارجی "مطالعه تطبیقی"، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ
۸. پیران، حسین، مسائل حقوقی سرمایه گذاری بین المللی، تهران، گنج دانش، آخرین چاپ
۹. پوریا عسکری، حقوق سرمایه گذاری خارجی در رویه داوری بین المللی، شهر دانش، آخرین چاپ
۱۰. عرفان لاجوردی، حقوق شرکت‌های فراملی، شهر دانش، آخرین چاپ
- 11-Muthucumaraswamy Sornarajah, Andrew D. Mitchell, Tania Voon, Good Faith and International Economic Law, Oxford University Pres, 2015.
- 12 - Muthucumaraswamy Sornarajah, The International law on Foreign Investment, Cambridge University Press, 2010.
- 13 - Asif H. Qureshi, International Economic Law, Sweet & Maxwell 2007.
- 14- Devita, Glauco and Kevin Laeler, "Foreign Direct Investment and its Determinants: A look to the Past, A view to the Future " in H.S. Kehal(ed) , Foreign Investment in Developing Countries, Palgrave Macmillan, 2004.
- 15 -Muchlinski, Peter T., Multinational Enterprises and the Law, 2nd ed, oxford university Press, Oxford, 2007.
- 16-Sornarajah, M, The International Law on Foreign Investment, 2nd ed, Cambridge university Press ,Cambridge, 2004.
- 17-Unctad, Foreign Direct Investment and Performance Requirements: New Evidence from selected countries, united Nations, New York and geneva, 2003.
- 18- Unctad, host country Operational Measures, united Nations, New York and geneva, 2001.
۱۹. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل سرمایه گذاری و توسعه	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law of Investment and Development	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۱	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت اصول و قواعد حقوق بین الملل حاکم بر سرمایه گذاری خارجی و شناخت مقررات سرمایه گذاری خارجی در ایران.

پ) سرفصل ها:

الف- مفهوم، قلمرو، شرایط و انواع سرمایه گذاری خارجی

ب- حقوق و تعهدات دولت میزبان (سرمایه پذیر)

ج- حقوق و تعهدات سرمایه گذار خارجی

د- حمایت و تضمین سرمایه گذاری خارجی

ه- نقش نهادهای بین المللی در سرمایه گذاری خارجی (مانند ایکسید، میکا، آنسیترا،.....)

و- حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری خارجی

ز- سرمایه گذاری خارجی در حقوق ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر مشارکت فعال. توجه دادن به اهمیت و نقش سرمایه گذاری خارجی در توسعه می تواند به اهتمام و علاقمندی دانشجویان به پیگیری مباحث این درس کمک کند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. حسین پیران، مسائل حقوقی سرمایه گذاری بین المللی، تهران، گنج دانش، آخرین چاپ.

۲. رودلف دالزرو، اصول حقوق بین‌الملل سرمایه‌گذاری، ترجمه سید قاسم زمانی و به‌آذین حسینی، شهر دانش، آخرین چاپ
۳. آندریاس لوون فلد، حقوق بین‌المللی سرمایه‌گذاری، ترجمه محمد جعفر قنبری جهرمی، تهران، نشر جنگل: جاودانه، آخرین چاپ
۴. فرهاد امام، حقوق سرمایه‌گذاری در ایران، تهران، نشر یلدا، آخرین چاپ
۵. علی حاتمی، اسماعیل کریمیان، حقوق سرمایه‌گذاری خارجی در پرتو قانون و قراردادهای سرمایه‌گذاری، تهران، تیسرا، آخرین چاپ.
۶. علی محمد حکیمیان، رژیم حقوقی سرمایه‌گذاری خارجی در بخش نفت و گاز ایران، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین چاپ
۷. علیرضا میروسی، سرمایه‌گذاری خارجی در چارچوب معاهدات دوجانبه، آخرین چاپ.
۸. عبدالحسین شیروی، حقوق تجارت بین‌الملل، فصل پانزدهم، آخرین چاپ
۹. پوریا عسکری، حقوق سرمایه‌گذاری خارجی در رویه داوری بین‌المللی، شهر دانش، آخرین چاپ
۱۰. علی اکبر براتی دارانی، نظام صلاحیت ایکسید و حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری، شهر دانش، آخرین چاپ
- 11- Sornarajah M. The International Law on Foreign Investment, Cambridge University Press, 2004, 2nd Edition.
- 12- URATA Shujiro & John SASUYA, 2007, "An Analysis of the Restrictions on Foreign Direct Investment in Free Trade Agreements", Discussion Papers 07018, Research Institute of Economy, Trade and Industry (RIETI).
- 13- Devita Glauco and Kevin Laeler, "Foreign Direct Investment and its Determinates: Alook to the Past, A View to the Future" in H.S. Kehal(ed), Foreign Investment in Developing Countries, Palgrave Macmillan, 2004.
- 14- Muchlinski Peter T., Multinational Enterprises and the Law, 2nd ed. Oxford University Press, Oxford, 2007.
- 15- Unctad, Foreign Direct Investment and Performance Requirements: New Evidence from selected Countries, United Nations, New York and Geneva, 2003.
- 16- Unctad, Host Country Operational Measures, United Nations, New York and Geneva, 2001.
۱۷. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل انرژی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law of the Energy	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	-		تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با کلیات و تاریخ انرژی های فسیلی، تجدیدپذیر و هسته ای و شناخت اصول، قواعد و مقررات و نهادهای بین المللی مربوط به بهره برداری، انتقال، شیوه های خاص حل اختلافات و سایر مسائل مربوط به انرژی

ب) سرفصل ها:

الف- مفاهیم، مبانی، منابع و سیر تحول حقوق بین الملل انرژی

ب- هنجارها و نهادهای بین المللی مرتبط با انرژی های فسیلی

۱- آشنایی با قواعد و مقررات و مصوبات سازمان های منطقه ای و فرامنطقه ای انرژی های فسیلی: (اوپک، سازمان کشورهای صادرکننده گاز،...)

۲- قواعد و مقررات حاکم بر بهره برداری از میادین مشترک انرژی

۳- آشنایی با قراردادهای بهره برداری و انتقال

ج- هنجارها و نهادهای مرتبط با انرژی هسته ای

۱- آشنایی با ساختار و مقررات آژانس بین المللی انرژی اتمی

۲- حقوق و تعهدات کشورها در تولید و بهره برداری صلح آمیز از انرژی هسته ای، حقوق ناشی از معاهده منع گسترش،

تعهدات مربوط به ایمنی و مسئولیت مدنی ناشی از فعالیت های هسته ای: کنوانسیون مسئولیت مدنی در قبال خسارات

د- توسعه پایدار و انرژی های تجدیدپذیر

۱- بررسی آثار زیست محیطی انرژی های فسیلی، هسته ای و تجدیدپذیر

۲- قواعد برخورد کشورها و سازمان های بین المللی با کاربرد منفی انرژی های مضر برای محیط زیست

۳- منشور انرژی و قواعد مربوط به امنیت انرژی

ه- انرژی و حقوق بشر

و- شیوه های خاص حل و فصل اختلافات بین المللی مربوط به انرژی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال

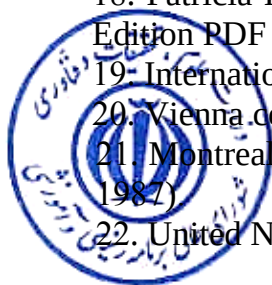
ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. استقامت، فاطمه، اوپک، تهران، وزارت امور خارجه، آخرین چاپ
۲. امین زاده الهام، مؤمنی راد احمد و خداپرست ناصر، امنیت انرژی‌های فسیلی در حقوق بین الملل، تهران، دانشگاه تهران، آخرین چاپ.
۳. امین زاده الهام (به اهتمام) و حسین یکتا (تهیه و تنظیم)، حقوق انرژی، مجموعه مقالات نخستین همایش ملی، دادگستر، آخرین چاپ
۴. توکل پور محمدهادی، بررسی حقوقی مسأله هسته‌ای ایران، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، آخرین چاپ
۵. رشیدی حمید، دایره المعارف حقوق نیرو، تهران، نشر دادگستر، آخرین چاپ
۶. ساعد نادر، حقوق بشردوستانه و سلاح‌های هسته‌ای، تهران، شهردانش، آخرین چاپ
۷. سرتیپی حسین، حقوق امنیت هسته‌ای، تهران، میزان، آخرین چاپ
۷. سلیمی ترکمانی حجت، حقوق بین الملل هسته‌ای، تهران، شهردانش، آخرین چاپ
۸. شیروی عبدالحسین، حقوق نفت و گاز، تهران، میزان، آخرین چاپ.
۹. کاشانی سیدصادق، توسعه میادین نفت و گاز، تهران، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، آخرین چاپ.
۱۰. مسعودی، علی، حقوق بین الملل محیط زیست، تهران، مجد، آخرین چاپ.
۱۱. موحد محمدعلی، بازخوانی پرونده قرارداد داری، تهران، بخارا، آخرین چاپ.
۱۲. _____، نفت و مسائل حقوقی آن، تهران، خوارزمی، آخرین چاپ.
۱۳. موسوی سید فضل الله، حقوق بین الملل محیط زیست، تهران، میزان، آخرین چاپ.
۱۴. کاشانی، جواد، منابع نفت و گاز مشترک از منظر حقوق بین الملل، شهردانش، آخرین چاپ.
15. The International Law of Nuclear Energy: Basic Documents, which the authors edited and was published in 1993 by Martinus Nijhoff Publishers.
16. The Author(s) 2015 R.J. Heffron, Energy Law: An Introduction, Springer Briefs in Law,
17. Urban Rusnák, Secretary General Energy Charter Secretariat, The International Energy Charter Consolidated Energy Charter Treaty with Related Documents, Last Updated: 15 January 2016.
18. Patricia Park (edited by), International Law for Energy and The Environment Second Edition PDF EBOOK EPUB KINDLE Date Of Publishing: January 27th, 2018 .
- 19- International treaties for energy issues
20. Vienna convention for the protection of the ozone layer (Vienna, 22 March 1985).
21. Montreal protocol on substances that deplete the ozone layer (Montreal, 16 September 1987)
22. United Nations framework convention on climate change (Rio, 9 May 1992).

23. Kyoto protocol to the United Nations framework convention on climate change (Kyoto, 11 December 1977).
24. Aarhus convention on access to information, public participation in decision-making and access to justice in environmental matters (Aarhus, 25 June 1988).
25. Convention on environmental impact assessment in a transboundary context (Espoo, 25 February 1991).
26. Lugano convention on civil liability for damages resulting from activities dangerous to the environment (Lugano, 21 June 1993-not yet in force) Source Constructed by Author, 2014

۲۷. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشرشده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین‌الملل کار	
عنوان درس به انگلیسی:		International Labor Law	
دروس پیش‌نیاز:	-	نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم‌نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت موازین و معیارهای بین‌المللی مربوط به روابط کار، تعهدات دولتهای عضو سازمان بین‌المللی کار در برابر مقاوله‌نامه‌های این سازمان، حدود استفاده از موازین و معیارهای بین‌المللی در حقوق داخلی و همچنین آشنایی دانشجویان با حقوق بنیادین کار و برنامه سازمان بین‌المللی کار در زمینه کار شایسته.

پ) سرفصل‌ها:

الف- ماهیت و قلمرو

۱- مفهوم و سیر تحول حقوق بین‌الملل کار

۲- ویژگی‌ها و قلمرو حقوق بین‌الملل کار

ب- سازمان بین‌المللی کار

۱- زمینه‌های ایجاد سازمان بین‌المللی کار و تحول آن

۲- حدود صلاحیت سازمان بین‌المللی کار

۳- چگونگی عضویت دولتها و مشارکت نمایندگان کارگران، کارفرمایان و دولتها

۴- ارکان سازمان

ج- منابع حقوق بین‌الملل کار

۱- مقاوله‌نامه‌ها و توصیه‌نامه‌ها (مشخصات و ویژگی‌ها)

۲- تعهدات دولتهای عضو سازمان بین‌المللی کار نسبت به مقاوله‌نامه‌ها و توصیه‌نامه‌ها

۳- تاثیر مقاوله‌نامه‌ها و توصیه‌نامه‌ها در حقوق داخلی

د- نظارت بر اجرای مقاوله‌نامه‌های بین‌المللی کار

ه- حقوق بنیادین کار و پیوند آن با حقوق بشر

۱- اندیشه‌های مربوط به حق کار و اشتغال و پیوند آن با حقوق

۲- شرایط و دلایل تصویب و ویژگی‌های اعلامیه ۱۹۹۸ مربوط به اصول حقوق بنیادین کار

۳- تحلیل محتوای اسناد حقوق بنیادین

۴- آزادی سندی‌کایی و حق سازماندهی و مذاکرات جمعی

۵- منع کار اجباری و مقابله با بیگاری

۶- منع کار کودکان

۷- برابری فرصت‌ها و ممنوعیت تبعی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. سید عزت الله عراقی، حقوق بین‌المللی کار، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین چاپ
۲. سید عزت الله عراقی و امیرحسین رنجبریان، تحول حقوق بین‌المللی کار، موسسه کار و تأمین اجتماعی، آخرین چاپ
۳. برونستین، آرتور، حقوق بین‌الملل و تطبیقی کار، چالشهای جاری، ترجمه و تحقیق: ابدی، سعیدرضا و عباسی، اصلی، انتشارات دراک، آخرین چاپ
4. Valticos, N. & G. Von Potobsky, International Labour Law, second revised edition, Kluwer, Deventer, 1995
5. N. Valticos, "International Labour Standards and Human Rights", Internatioanl Labour Review, vol. 137. 1998
6. Keller, W.L. (ed), The International Labour Organization, Washington DC, Bureau of National Affaires, 1997.
7. Betten, L., International Labour Law, selected issues, Kluwer, Deventer, 1993
8. Bonvin, J.-M., L'Organisation internationale du travail Etude sur une agence productrice des normes, PUF, Paris, 1998.
9. Daugareilh, I., Mondialisation, travail et droits fondamentaux, 2005.
10. International Labour Review, Numero Spécial : Pour une mondialisation plus juste, vol. 143. 2004
11. Alston, P., "Core Labour Standards and the Transformation of the Internation Labour Rights Regime", European Journal of International Law, 2004
12. Bartolomei de la Cruz, H. G. & Euzeby, A., L'Organisation internationale du Travail, PUF, Paris, 1997.
13. Les norms Internationals du Travail, BIT, Geneve, 2003.-
14. Luz-Vega Ruiz, M. & Martines, D., Les principes et droits fondamentaux au travail, BIT, 2002
15. Maupin, F., "L'OIT, La Justice Sociale et la mondialisation", RCADI, tome 278. 1999.
16. Moraen, M.-A., Normes sociales, droits du travail et mondialisation- Confrontations et mutations, Dalloz, Paris, 2006.

17. Ghai, D., "Decent Work: Concept and Indicators", International Labour Review, vol.142, 2003

18. Kellersen, J., "ILO Declaration of 1998", International Labour Review, vol.137, 1998

19. Reich, R.B., "Le defi du travail decent", International Labour Review, vol. 141. 2002

20. Sen, A., "Work and Rights", International Labour Review, vol. 139. 2000

۲۱-مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق سازمان جهانی تجارت	
عنوان درس به انگلیسی:		Law of the World Trade Organization	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۱	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت ماهیت، ساختار، اهداف، اصول و قواعد حاکم بر سازمان جهانی تجارت و نقش این سازمان در اقتصاد و تجارت جهان و نیز آشنایی با نظام حل و فصل اختلافات این سازمان با توجه به موقعیت جمهوری اسلامی ایران.

پ) سرفصل ها:

الف- شکل گیری، تحول و ماهیت حقوقی گات (موافقت نامه ی عمومی تعرفه و تجارت)

ب- مفاهیم، ماهیت، ساختار و سیر تحول حقوق سازمان جهانی تجارت

ج- اصول سازمان جهانی تجارت

۱- اصول شکلی

۲- اصول ماهوی (دولت کامله الوداد، رفتار ملی، رفتار ویژه با کشورهای در حال توسعه، آزادسازی تجارت، شفافیت، قابلیت

پیش بینی، منصفانه بودن تجارت، رقابتی بودن،....)

د- ویژگی های شکلی و ماهوی موافقت نامه های منعقد در چارچوب سازمان جهانی تجارت

ه- نظام حل و فصل اختلافات در سازمان جهانی تجارت

۱- مشورت، تشکیل پنل (هیأت رسیدگی)، تشکیل هیأت استیناف، نهایی شدن رای یا حکم یا توصیه، اجرای رای،....)

۲- ارزیابی نظام حل اختلاف در سازمان جهانی تجارت و مقایسه آن با گات

و- رابطه سازمان جهانی تجارت با سایر نهادهای اقتصادی و تجاری بین المللی

ز- ایران و سازمان جهانی تجارت

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی،

تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۲۰ تا ۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ تا ۸۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. محمد جواد ایروانی، شناخت سازمان تجارت جهانی، موسسه مطالعات بازرگانی، آخرین چاپ
۲. مهدی فیروزی، الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی و پیامدهای آن بر مقررات صادرات و واردات، علوم اجتماعی، روش‌شناسی علوم انسانی، آخرین چاپ
۳. عبدالحسین شیروی، حقوق تجارت بین‌الملل، فصل پانزدهم، آخرین چاپ
۴. اسفندیار امید بخش، "از موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت تا سازمان تجارت جهانی"، در: مجموعه‌ی آموزشی سازمان تجارت جهانی، تهران: شرکت چاپ و نشر بازرگانی، آخرین چاپ.
۵. اسناد حقوقی سازمان جهانی تجارت، ترجمه گروه مترجمان، تهران: موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی، آخرین چاپ
۶. مسعود کمالی اردکانی؛ میترا نصیری، "موافقت‌نامه عمومی تجارت خدمات"، در: مجموعه آموزشی سازمان تجارت جهانی، تهران: شرکت چاپ و نشر بازرگانی، آخرین چاپ.

7. Robert Howse The World Trade Organization 20 Years On: Global Governance

8. by Judiciary 2016. Published by Oxford University Press on behalf of EJIL Ltd

9. WTO, Understanding World Trade Organisation, Written and published by the

10. World Trade Organization Information and External Relations Division © WTO 2015

11. Jackson, John H. (1990), Restructuring the GATT System, London: The Royal Institute of International Affairs.

12. Petersmann Ernst-Ulrich The GATT/WTO dispute settlement system: international law, international organizations, and dispute settlement, London; Boston: Kluwer Law International, 1997

13. Jackson, John H. (1998), The World Trade Organization: Constitution and Jurisprudence. London: The Royal, Institute of International Affairs.

14. Guohua Yang, Bryan Mercurio, Li Yongjie, WTO dispute settlement understanding: a detailed interpretation

15. Jackson, John H. (2000), The Jurisprudence of GATT and the WTO: Insights on Treaty Law and Economic Relations. Cambridge: Cambridge University Press.

16. Palmer David and Petros C. Mavroidis, Dispute settlement in the World Trade Organization: practice and procedure Cambridge, UK; New York, NY: Cambridge University Press, 2004

17. Mitchell, Andrew D, Legal principles in WTO disputes, Cambridge, UK; New York: Cambridge University Press, 2008

18. Trachtman Joel P. and Chantal Thomas, Eliciting Countries in the WTO Legal System, Published to Oxford Scholarship Online: September 2009

۱۹- مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق سازمان های منطقه ای	
عنوان درس به انگلیسی:		Law of the Regional Organiizations	
دروس پیش نیاز:	حقوق سازمان های بین المللی	پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت اصول و قواعد حاکم بر سازمان های بین المللی منطقه ای و آشنایی با ساختار، صلاحیت و نقش آن ها در توسعه، تحول و اجرای حقوق بین الملل در مناطق مختلف جغرافیایی

پ) سرفصل ها:

الف- مفهوم و پیشینه سازمان های منطقه ای

ب- اصول و قواعد مشترک

۱- شخصیت و صلاحیت

۲- اهداف و کارکرد

۳- مزایا و مصونیت ها

۴- مسئولیت بین المللی

ج- انواع سازمان های منطقه ای

۱- سازمان های اروپایی

۱-۱ - شورای اروپا، دادگاه اروپایی حقوق بشر،

۱-۲ - اتحادیه اروپا، دیوان دادگستری اروپایی

۲- سازمان های بین آمریکایی

۲-۱ - سازمان کشورهای آمریکایی، دادگاه بین آمریکایی حقوق بشر، کمیسیون بین آمریکایی حقوق بشر،

۲-۲ - موافقتنامه تجارت آزاد آمریکای شمالی

۲-۳ - اتحادیه ملل آمریکای جنوبی

۲-۴ - بازار مشترک کشورهای آمریکای جنوبی (مرکوسور)

۳- سازمان های آفریقایی

۱-۳ - اتحادیه آفریقا

۲-۳ - اتحادیه اقتصادی و پولی آفریقا

۳-۳ - جامعه اقتصادی کشورهای آفریقای غربی

۴-۳ - جامعه اقتصادی و پولی مرکز آفریقا

۳-۵- دادگاه آفریقایی حقوق بشر

۴- سازمان های آسیایی

۴-۱- اتحادیه ملل جنوب شرق آسیا (آسه آن)

۴-۲- سازمان همکاری شانگهای

۵- سازمان های کشورهای اسلامی

۵-۱- سازمان همکاری اسلامی

۵-۲- سازمان همکاری اقتصادی (اگو)

۵-۳- سازمان کشورهای اسلامی در حال توسعه (دی ۸)

۴-۵- اتحادیه عرب

۵-۵- شورای همکاری خلیج فارس

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال در راستای درک واقع بینانه از نقش و ظرفیت حقوقی سازمان های بین المللی و چگونگی بهره مندی از آنها و چالش ها و راهکارها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۸۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. بلامی، الکس جی، جوامع امن و همسایگان، (بررسی چهار سازمان جامعه امن اروپای غربی، آسه آن، شورای همکاری خلیج

فارس و نفتا)، ترجمه محمود یزدان فام و پریسا کریمی نیا، انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی، آخرین چاپ

۲. موسسه مطالعات بین المللی شانگهای، ظهور منطقه گرایی آسیایی و تحول در نظام بین الملل: اندیشه ها و دیدگاه های علمی چین، مجموعه مقالات کنفرانس منطقه گرایی در آسیا و روابط بین چین و آمریکا، آخرین چاپ.

۳. دامینگز، روبرتو؛ کرشنر، امیل جی، سازمان های منطقه ای و مدیریت امنیت، ترجمه مجید عباسی، موسسه فرهنگی مطالعات

و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر، آخرین چاپ

۴. ظریف، محمدجواد؛ سجادی پور، کاظم، دیپلماسی چندجانبه: نظریه و عملکرد سازمان های منطقه ای و بین المللی، آخرین چاپ.

۵. کریس تفالو، اتحادیه عرب و مسائل اساسی خاورمیانه امروز، ترجمه داود آقایی، آخرین چاپ

۶. برکشلی، اوپک و بحرانهای نفتی، تهران: نشر نخستین، آخرین چاپ.

۷. سید السلیم، محمد، سازمان کنفرانس اسلامی در جهان متغیر، ترجمه حسن رضایی، تهران: انتشارات وزارت امور خارجه. آخرین چاپ

8- Abbott, Kenneth W., Robert O. Keohane, Andrew Moravcsik, Anne-Marie Slaughter, and Duncan Snidal. 2000. "The Concept of Legalization." *International Organization* 54: 401-419.

9 - Alter, Karen J. 2001. *Establishing the Supremacy of European Law: The Making of an International Rule of Law in Europe*. Oxford: Oxford University Press.

10- Directive 2001/29/EC, European parliament, 2001 5.

11- Directive of the European Parliament and the Council for a Community framework for electronic signatures.

12- Schermers, Henry and Blokker, Niels. *International Institutional Law, Unity within diversity*, 4th (Ed.). Boston, Leiden: Martinus Nijhoff Publishers, 2003.

13- Crawford, James. *Brownlie's Principles of Public International Law*, 8th (Ed.). Oxford: Oxford University Press, 2012.

14-United Nations International Law Commission (2011). *Yearbook of the International Law Commission*, Vol II, Part Two, 2011.

۱۵. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل محیط زیست	
عنوان درس به انگلیسی:		International Environment Law	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	-		تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت نحوه‌ی شکل‌گیری و تحول حقوق بین الملل محیط زیست، مبانی و منابع آن از قبیل: معاهدات بین المللی، عرف‌های نوظهور جهانی، اصول حقوق بین الملل محیط زیست و اعلامیه‌های زیست محیطی، همچنین آشنایی با سازمان‌های بین المللی و منطقه‌ای متولی حفاظت از محیط زیست و رویه قضایی بین المللی مرتبط با مسائل زیست محیطی.

ب) سرفصل‌ها:

الف- مفاهیم، پیشینه و جایگاه حقوق بین الملل محیط زیست

۱. مفاهیم و تعاریف

۲. ظهور و تحول حقوق بین الملل محیط زیست

۳. رابطه‌ی متقابل حقوق بین الملل و حقوق داخلی محیط زیست

ب- مبانی و منابع حقوق بین الملل محیط زیست

۱- معاهدات جهانی و منطقه‌ای

۲- عرف‌های بین المللی

۳- اصول حقوق بین الملل

۴- اعلامیه‌های یک جانبه‌ی دولت‌ها

۵- حقوق نرم

ج- شناخت اجمالی سازمان‌ها و نهادهای بین المللی و منطقه‌ای محیط زیست

د- اختلافات زیست محیطی و مراجع حل اختلاف بین المللی و منطقه‌ای

ه- آرای داور و رویه قضایی محاکم بین المللی

و- اسلام و حقوق بین الملل محیط زیست

ز- جمهوری اسلامی ایران و حقوق بین الملل محیط زیست

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۰ تا ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. موسوی، سیدفضل‌الله، حقوق بین‌الملل محیط‌زیست، تهران، میزان، آخرین چاپ.
۲. موسوی، سیدفضل‌الله، سیر تحولات منابع حقوق بین‌الملل محیط‌زیست، تهران، میزان، آخرین چاپ.
۳. روش، کاترین، بایسته‌های حقوق محیط‌زیست، مترجم: علی مشهدی، حسن خسروشاهی و زینت یوسفی، تهران، خرسندی، آخرین چاپ.
۴. شیلتون، دینا و کیس، الکساندر، کتابچه قضایی حقوق محیط‌زیست، مترجم: محسن عبداللهی، تهران، خرسندی، آخرین چاپ.
۵. لانگ، وینفراید و سند، پیتراچ و کیس، الکساندر، حقوق محیط‌زیست، مترجم: دکتر محمدحسن حبیبی، تهران، دانشگاه تهران، ۳جلد، آخرین چاپ.
۶. ملک‌شاو، حقوق بین‌الملل محیط‌زیست، مترجم دکتر علی مشهدی / حسن خسروشاهی، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ
۷. حسن مرادی، حقوق محیط‌زیست بین‌الملل (دوجلدی)، نشر میزان، آخرین چاپ
۸. نیکلاس رابینسون / لال کوروکولاسوریا، مبانی حقوق بین‌الملل محیط‌زیست، مترجم سید محمد مهدی حسینی، نشر میزان، آخرین چاپ
۹. جو ییتس تیمو کوپورو، مقدمه‌ای بر حقوق بین‌الملل محیط‌زیست، مترجم سبحان طیبی / مهناز ضربایی، نشر میزان، آخرین چاپ

10. Philippe Sands, Principles of International Environmental Law, 2nd edition, Cambridge University Press, 2003.
11. Nicolas de Sadeleer, Environmental Principles: from political slogan to legal rules, Oxford University Press, 2002.
12. David Langlet and Said Mahmoudi, EU Environmental Law and Policy, Oxford University Press, 2016.
13. P. W. Birnie, A. E. Boyle, Basic Documents on International Law and the Environment, Oxford University Press, 1996.

۱۴. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشرشده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل هوا و فضا	
عنوان درس به انگلیسی:		International Aerospace Law	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

الف-حقوق هوا: شناخت قلمرو هوایی دولتها و نحوه اعمال حاکمیت در آن، اشکال فعالیتها در قلمرو هوایی، منابع و روند شکل گیری و توسعه قواعد حقوق هوا. و شناخت هنجارها و نهادهای بین المللی مربوط،
ب-حقوق فضا: شناخت ماهیت حقوقی متفاوت فضا؛ اصول حقوقی حاکم بر فعالیت های فضایی و رژیم مسئولیت ناشی از آن؛ رژیم حقوقی حاکم بر اجرام آسمانی، فضای میان آنها، مدارات و بهره برداری از آنها.

پ) سرفصل ها:

الف) حقوق هوا

- ۱-روند شکل گیری و تحول حقوق بین الملل هوا؛
- ۲-منابع حقوق بین الملل هوا (داخلی - بین المللی)؛
- ۳-قلمرو هوایی دولتها و ابعاد آن؛
- ۴-ساختار ایکائو و کارکردهای آن؛
- ۵-انواع خدمات هوایی (منظم و نامنظم)؛
- ۶-امنیت و ایمنی هوانوردی.

ب) حقوق فضا

- ۱-روند شکل گیری و تحول حقوق فضا؛
- ۲-منابع حقوق فضا و روند تکاملی آن؛
- ۳-ماهیت حقوقی فضا و نظام حاکم بر آن؛
- ۴-جنبه های حقوقی فعالیتها و فناوری های فضایی؛
- ۵-سازمان های بین المللی فضایی؛
- ۶-حفاظت از محیط زیست فضا؛
- ۷-مسئولیت در حقوق فضا.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی و تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. جباری، منصور، حقوق هوایی از منظر حقوق داخلی و بین الملل، شهر دانش، آخرین چاپ.
۲. رضی پور، فریبا، حقوق بین الملل و بهره‌برداری نظامی از فضای ماورای جو، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ.
۳. لیال، فرانسیس؛ لارسن، پاول، رساله‌ای در حقوق فضا، ترجمه دکتر سید محمد حسینی، انتشارات مجد، آخرین چاپ.
۴. مجموعه اسناد حقوق بین الملل فضایی، ترجمه هیبت الله نژندی منش، یوسف بابایی و اسماعیل یعقوبی، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ.
۵. مجبعلی، پوپک، همکاری و منازعه در رژیم‌های بین المللی فضای ماورای جو، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ.
۶. نواده توپچی، حسین، مقدمه‌ای بر حقوق بین الملل هوایی، انتشارات خرسندی، تهران، آخرین چاپ.
۷. نواده توپچی، حسین، حقوق بین الملل فضا، انتشارات خرسندی، تهران، آخرین چاپ.
۸. نواده توپچی، حسین، آثار راهبردی حقوق بین الملل هوا و دریا، انتشارات خرسندی، تهران، آخرین چاپ.
۹. سیدهادی محمودی، تصویربرداری ماهواره‌ای در حقوق بین الملل، شهر دانش، آخرین چاپ
۱۰. سیدهادی محمودی، حقوق بین الملل فضایی، انتشارات سمت، آخرین چاپ

11. Cheng, Bin, The Law of International Air Transport, The London Institute of World Affairs, 1962 .
12. Dempsey, Paul, Air Law, Institute and Center for Research in Air & Space Law, McGill University, 2008.
13. Dempsey, Paul, International Air Carrier Liability, McGill University, 1999.
14. MATTE, Motesco, Aerospace Law, Telecommunications Satellites, London, Butterworth, 1982.
15. Gorove, Development in Space Law, Martinus Nijhoff Publishers, London 1991.
16. Lachs, M., The Law of Outer Space, An Experience in Contemporary Law Making. 1972.
17. Ronzitti, Natalino & Venturini, Gabriella, The Law of Air Warfare, Eleven International Publishing, The Netherlands, 2006.

۱۸. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل آبراه‌های بین المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		International law of the International waterways	
دروس پیش نیاز:	حقوق دریاها	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۱	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت اصول، قواعد و مقررات حاکم بر آبراه‌های بین المللی و نظریات و رویه های بین المللی مربوط به آن.

پ) سرفصل‌ها:

الف- رودخانه های بین المللی

۱- انواع رودخانه‌های بین المللی (مرزی، پیاپی) و گونه‌های استفاده از آن (کشتیرانی و غیر کشتیرانی)

۲- نظام حقوقی عام رودخانه‌ها: مرزی و پیاپی

۳- نظام‌های خاص: نظام حقوقی اروند رود (شط العرب)

ب- تنگه‌های بین المللی

۱- تعریف تنگه بین المللی

۲- نظام حقوقی عام یا مشترک تنگه‌ها

۳- نظام‌های حقوقی خاص برخی تنگه‌ها: بسفر و داردانل، جبل الطارق، ماژلان، ...

۴- نظام حقوقی تنگه هرمز

ج- کانال‌های بین المللی

۱- تعریف کانال بین المللی

۲- نظام حقوقی کانال‌ها: سوئز، پاناما، کیل

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ضیائی بیگدلی، محمدرضا، حقوق بین الملل عمومی، آخرین چاپ.
۲. سید فضل الله موسوی، حقوق رودخانه‌های بین المللی، نشر دادگستر، آخرین چاپ.
۳. فرشاد گهر، ناصر، نظام حقوقی رودهای بین المللی و اروند رود، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، آخرین چاپ
۴. دولتیار، مصطفی، رژیم حقوقی تنگه‌های بین المللی با تأکید بر مسائل حقوقی تنگه هرمز، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، آخرین چاپ
۵. نجفی اسفاد، مرتضی، تنگه هرمز از دیدگاه حقوق بین الملل دریاها، انتشارات هاد، آخرین چاپ
۶. مسلمی عقیلی، سید محمود، اختلافات ایران و عراق در خصوص حق حاکمیت و حقوق کشتیرانی دو کشور در اروند رود (شط العرب)، چاپ سپهر، آخرین چاپ.
۷. فخاری، غلامرضا، اختلاف دولتین ایران و افغانستان در مورد رود هیرمند، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، آخرین چاپ
۸. جمشید ممتاز، ایران و حقوق بین الملل، نشر دادگستر، آخرین چاپ.
۹. مصطفی فضائی و سید یاسر ضیایی (تنظیم و ویرایش)، مجموعه مقالات همایش ایران و حقوق بین الملل، دانشگاه قم، آخرین چاپ.
۱۰. اصغر جعفری ولدانی، ایران و حقوق بین الملل، آخرین چاپ.

11. R.Steenhard. International Water Law: Selective Bibliography, Peace Palace, the Hague, 2014.
12. Stephen C. McCaffrey, Non-Navigational Uses, 2003
13. Peter Beaumaont, "Transboundary Water Disputes in the Middle East, paper presented at the conference on Transboundary Water \s in the Middle East: Ankara, Turkey, 1991 .
14. Attila Tanzi, Chairman, Legal Board of the 1992 UNECE Water Convention, International Law And Transboundary Water Resources A Framework for Shared Optimal Utilization.
15. Eckstein, G. (2002) 'Development of international water law and the UN watercourse convention', in A. Turton and R. Henwood (Eds), Hydropolitics in the Developing World: A Southern African Perspective. South Africa: African Water Issues Research Unit.
16. Manner, E.H. and Metsälampi, V-M. (1988) The Work of the International Law Association on the Law of International Water Resources. Finland: Finnish Branch of International Law Association .
17. Petrella, R. (2001) The Water Manifesto: Argument for A World Water Contract. London, UK: Zed Books Limited .
18. Salman, M.A.S. and Uprety, K. (2002) Conflict and Cooperation on South Asia's International Rivers: A Legal Perspective. Washington, DC: The World Bank.
19. Schroeder-Wildberg, E. (2002) The 1997 International Watercourses Convention – Background and Negotiations. Germany: Technical University of Berlin .

۲۰. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین‌الملل ارتباطات	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law of the Communications	
دروس پیش‌نیاز:	-	نوع درس و واحد	
دروس هم‌نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت قواعد، مقررات و نهادهای بین‌المللی ناظر بر ارتباطات الکترونیکی با سیم و رادیویی، شامل پخش امواج رادیویی و تلویزیونی، خدمات تلفن و ارتباطات راه دور، ارتباطات ماهواره‌ای و اینترنت و کاربری قواعد مربوط به آنها در میان دولت‌ها و دیگر تابعان حقوق بین‌الملل.

پ) سرفصل‌ها:

الف- جایگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات و حقوق آن در جامعه بین‌المللی

ب- قلمروهای حقوق ارتباطات:

۱- مقررات مربوط به مدیریت طیف رادیویی،

۲- مقررات مربوط به محتوا؛

۳- مقررات مربوط به فناوری و بازار اطلاعات و ارتباطات و دسترسی به بازارها؛

۴- حمایت از مصرف‌کنندگان ارتباطات و اطلاعات.

ج- نهادهای بین‌المللی و اطلاعات و ارتباطات ماهواره‌ای

۱- اتحادیه جهانی ارتباطات راه دور، اصول، اهداف و صلاحیت

۲- ارتباطات ماهواره‌ای (نظام مدارها، طیف‌های رادیویی و مکان‌گزینی در مدار ثابت زمین)

۳- اطلاعات ماهواره‌ای (سنجش از دور، مکان‌یابی و ناوبری)

۴- سازمان‌های فضایی

د- معاهدات و اسناد مربوط به اطلاعات و ارتباطات

۱- اسناد اتحادیه جهانی ارتباطات راه دور

۲- اسناد حقوق فضا در حوزه اطلاعات و ارتباطات

۳- اطلاعات و ارتباطات و حقوق تجارت بین‌المللی.

۴- نظام تخصیص فرکانس‌های رادیویی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ادوارد پلومان، ترجمه بهمن آقایی، حقوق بین الملل ارتباطات و اطلاعات «مجموعه‌ای از اسناد مهم»، گنج دانش، آخرین چاپ

۲. خدایار سعید وزیری، خدیجه بیات، سحر سید تفرشی‌ها، فرهنگ حقوق ارتباطات، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ.

۳. طاهر حبیب زاده، حقوق فناوری اطلاعات: مقدمه‌ای بر تجارت الکترونیک (مطالعه تطبیقی)، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای

اسلامی، آخرین چاپ

۴. اینترنت و حقوق بشر، ترجمه سیدقاسم زمانی و مهناز بهراملو، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ

۵. میثم آرای درونکلا، حقوق بین الملل ارتباطات، انتشارات سروش، آخرین چاپ

۶. جوانا کولزا، حقوق بین الملل اینترنت، مترجم میلاد فاتحی، انتشارات مجد، آخرین چاپ

۷. احسان شکیب نژاد، قانون گذاری در فضای سایبر از منظر حقوق بین الملل، شهر دانش، آخرین چاپ

8. Kang, Jerry. Communications Law and Policy: Cases and Materials. Aspen Publishers, 2001.

9. Rothblatt, Martin A. "Impact of International Satellite Communications Law upon Access to the Geostationary Orbit and the Electromagnetic Spectrum, 1981.

10. Manner, Jennifer A. Spectrum Wars: The Policy and Technology Debate, Artech House Publishers, 2003.

11. Gilo, David. "A Market Based Approach to Telecom Interconnection." Southern California Law Review 77.1-51 (2003).

12. Ryen, Jeffrey I., Battle over Reciprocal Compensation: The FCC's Ongoing Struggle to Regulate Intercarrier Compensation Fees for ISP-Bound Traffic, BUJ Sci. & Tech. L. 8, 2002.

13. Crawford, Susan P., The Internet and the Project of Communications Law, bepress Legal Series, 2007.

14. Esbin, Barbara S., and Gary S. Lutzker. "Poles, Holes and Cable Open Access: Where the Global Information Superhighway Meets the Local Right-of-Way." CommLaw Conspectus 10, 2001.

۱۵. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل آبها	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law of waters	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۱	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت اصول، قواعد و مقررات بین المللی ناظر بر منابع آبی مشترک و فرامرزی، چالش ها و مسائل مربوط به دستیابی و دسترسی و بهره برداری از منابع آبی مشترک و راهکارهای حقوقی پیشگیری و حل تعارضات آبی.

پ) سرفصل ها:

الف) کلیات:

۱- مفهوم شناسی

۲- ضرورت وجود قواعد بین المللی در موضوع آب

۳- سیر تحول و توسعه حقوق بین الملل آب

۳-۱- پیش از جنگ جهانی دوم

۳-۲- از جنگ جهانی دوم تا کنفرانس استکهلم

۳-۳- از کنفرانس استکهلم تا کنون

۴- منابع حقوق بین الملل آب

۴-۱- کنوانسیون های عام و خاص

۴-۲- عرف بین الملل

۴-۳- اصول کلی حقوقی

۴-۴- رویه قضایی بین المللی

۴-۵- دکترین

ب) مسائل مهم حقوق بین الملل آب

۱- رژیم حقوقی بین المللی حاکم بر مرزبندی

۱-۱- تعیین مرز بر رودخانه های متوالی

۱-۲- تعیین مرز بر رودخانه های مجاور

۱-۳- تعیین مرز بر دریاچه های مشترک

۲- رژیم حقوقی بین المللی حاکم بر کشتیرانی

۲-۱- نظریه بین المللی کردن رودخانه ها

۲-۲- اصل آزادی کشتیرانی در رودخانه‌ها

۳-۳- بررسی اسناد و رویه‌ها

۳- رژیم حقوقی بین‌المللی حاکم بر بهره‌برداری غیرکشتیرانی

۱-۳- نظریه‌های حاکم بر بهره‌برداری از منابع آبی

۲-۳- اصول حاکم بر بهره‌برداری از منابع آبی

۳-۳- بررسی اسناد و رویه‌ها

۴- رژیم حقوقی بین‌المللی حاکم بر حفاظت از منابع آبی

۱-۴- آلودگی‌های آبی و علل آن

۲-۴- اصول حاکم بر حفاظت زیست‌محیطی از آب‌ها

۳-۴- بررسی اسناد و رویه‌ها

۵- شناسایی حق بشری بر آب

۱-۵- مفهوم و ماهیت حق بر آب

۲-۵- تعهدات دولت‌ها در برابر حق بر آب

۳-۵- بررسی اسناد و رویه‌ها

۶- حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی آبی

۱-۶- روش‌های عام حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی میان دولت‌ها

۲-۶- روش‌های خاص حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی آبی میان دولت‌ها

(ج) انجام تحقیقات دانشجویان پیرامون:

۱- مسائل مهم حقوق بین‌الملل آب مرتبط به کشور ایران (هیرمند- هریرود- دریاچه ارومیه- اروند - سد سازی در ترکیه- سدسازی در افغانستان- آلودگی تالاب انزلی)

۲- مسائل مهم آبی بین‌المللی: حفاظت از منابع و تأسیسات آبی در طول مخاصمات، با تأکید بر مطالعه موردی مخاصمات خاص در منطقه مثل سوریه- افغانستان- عراق- یمن - حق بر آب در پرتوی رویه قضایی محاکم حقوق بشری منطقه‌ای، تعهد به همکاری در حقوق بین‌الملل آب و (...)

۳. شناسایی و معرفی دستاوردهای سازمانی منطقه‌ای در مدیریت حوضه‌های آبی مختلف (مکونگ- راین- دانوب- نیل- نیجر و...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۲۰ تا ۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ تا ۸۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. کاپونترا، دانتی آگوستو و مارسلانی، اصول حقوق و مدیریت آب، ترجمه: محسن عبدالهی و اصلی عباسی، تهران: شهر دانش، آخرین چاپ
۲. محمدعلی پور، فریده، حقوق استفاده‌های غیرکشتریانی از آبراه‌های بین‌المللی: مطالعه موردی رودخانه‌های مرزی و مشترک ایران، تهران: بنیاد حقوقی میزان، آخرین چاپ
۳. موسوی، سید فضل اله، حقوق رودخانه‌های بین‌المللی با تأکید بر حوزه‌های اردن و لیبانی و مدیریت و برنامه‌ریزی آبها، تهران: دادگستر، آخرین چاپ
۴. مهزاد صفاری نیا، حق بر آب آشامیدنی سالم در حقوق بین‌الملل بشر، تهران: مجمع علمی و فرهنگی مجد، آخرین چاپ
۵. مهنار رشیدی، امنیت آب در حقوق بین‌الملل، انتشارات مجد، آخرین چاپ
6. Boisson de Chazournes, Laurence; Leb, Christina & Mara Tignino (eds.), International Law and Freshwater: Multiple Challenges, Edward Elgar, 2013.
7. Boisson de Chazournes, Laurence, et. al. (eds.), The Un Convention on the Law of the Non-Navigational Uses of International Watercourses: A Commentary, Oxford University Press, 2018.
8. Boisson de Chazournes, Laurence, Freshwater in International Law, Oxford University Press, 2013.
9. Islam, Nahid., The Law of Non-Navigational Uses of International Watercourses: Options for Regional Regime-building in Asia, Kluwer Law International, 2010.
10. McCaffrey, Stephen C, The Law of International Watercourses, OUP Oxford, 2001.
11. McCaffrey, Stephen C; Leb, Christina & Riley T. Denoon (eds.), Research Handbook on International Water Law, Edward Elgar, 2019.
12. McIntyre, Owen, Environmental Protection of International Watercourses under International Law, Routledge, 2016.
13. Scanlon, John; Cassar, Angela & Noémi Nemes, Water as a Human Right, IUCN, 2004.
14. Tignino, Mara; Brethaut, Christina & Laura Turely (eds.), Research Handbook on Freshwater Law and International Relations, Edward Elgar, 2018.
15. Weiss, Edith Brown, International Law for a Water-scarce World, Martinus Nijhoff Publishers, 2013.

۱۶. مقالات علمی تخصصی منتشر شده در مجلات معتبر داخلی و خارجی.

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق دیپلماتیک و کنسولی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Diplomatic and Consular Law	
دروس پیش‌نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم‌نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۱	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت اصول، قواعد و مقررات بین‌المللی حاکم بر روابط دیپلماتیک و کنسولی و نظریات و رویه‌های بین‌المللی مربوط به آن

پ) سرفصل‌ها:

الف- حقوق دیپلماتیک

- ۱- مفهوم و تاریخ مختصر حقوق دیپلماتیک
- ۲- چگونگی برقراری روابط دیپلماتیک
- ۳- انواع ماموریت‌های دیپلماتیک: دائمی؛ ویژه
- ۴- نقش و وظایف ماموران دیپلماتیک
- ۵- مصونیت‌ها و مزایای دیپلماتیک: مفهوم، مبنا و انواع مصونیت‌ها و مزایا؛ اشخاص بهره‌مند از مصونیت‌ها و مزایا، مصونیت و مزایا در کشور ثالث؛ انصراف از مصونیت‌ها و مزایا.
- ۶- خاتمه ماموریت دیپلماتیک و آثار آن

ب- حقوق کنسولی

- ۱- پیشینه روابط کنسولی و چگونگی برقراری آن
- ۲- پست کنسولی، طبقه‌بندی ماموران کنسولی و چگونگی انتصاب و پذیرش ماموران
- ۳- نقش و وظایف ماموران کنسولی
- ۴- مصونیت‌ها و مزایای کنسولی
- ۵- خاتمه ماموریت کنسولی و آثار آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۰ تا ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ضیائی بیگدلی، محمدرضا، حقوق بین الملل عمومی، آخرین چاپ.
۲. ذوالعین، پرویز، حقوق دیپلماتیک، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، آخرین چاپ
۳. ذوالعین، پرویز، حقوق کنسولی، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، آخرین چاپ
۴. صدر، جواد، حقوق دیپلماتیک و کنسولی، تهران، انتشارات مرکز مطالعات عالی بین المللی دانشگاه تهران آخرین چاپ
۵. کُک دین، نگوین، حقوق بین الملل عمومی، ترجمه حسن حبیبی، جلد دوم، تهران، انتشارات اطلاعات، آخرین چاپ.
۶. معین زاده، عباس، حقوق دیپلماتیک نوین، دفتر مطالعات سیاسی بین المللی، تهران، آخرین چاپ
۷. میر محمدی، سیدمصطفی، مصونیت ها و مزایای هیأت های نمایندگی دولت ها نزد سازمان های بین المللی، انتشارات بین المللی المهدی، تهران، آخرین چاپ
۸. آلا دپوش، علی و توتونچیان، علیرضا، دیپلماتیک و دیپلماسی، انتشارات وزارت امور خارجه، آخرین چاپ
۹. کاظمی، سیدعلی اصغر، دیپلماسی نوین، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، آخرین چاپ
10. Denza E., Diplomatic Law: Commentary in the Vienna Convention on Diplomatic Relations, Oxford University Press, Otford, 2008.
11. Luke T. Lee and John Quigley, Consular Law and Practice, 3d. ed., New York: Oxford University Press, 2008.
12. Lau, Christopher, "Diplomatic & Consular Law: Research Guide" (2015). Legal Research Series. 2. http://scholarship.law.berkeley.edu/leg_res/2.
13. E. Denza, "Diplomatic Privileges and Immunities", Chapter in Grant and Barker (eds.)
14. C. Barker, the Protection of Diplomatic Personnel, Ashgate, Aldershot, 2006.
15. Savio Goossens, Diplomatic Immunity: An Argument for Re-evaluation, A thesis submitted in the fulfilment of the requirements for the degree of MASTERS IN LAW of University of KwaZulu-Natal (Pietermaritzburg), 2011.
16. Choi W M „Diplomatic and Consular Law in the Internet Age" (2006) 10 The Singapore Year Book of International Law 117-32.
17. Botha N „International Court of Justice – United States of America v Iran Order in Request for provisional measures: Judgment in the case concerning United States Diplomatic and Consular Staff in Tehran" (1980). South African Yearbook of International Law 137.
18. Botha N „International Court of Justice: United States Application Against Iran" (1979) South African Yearbook of International Law 153.
19. Botha N „Diplomatic Immunity" (2008) Annual Survey 1175.

۲۰. مقالات علمی تخصصی منتشر شده در مجلات معتبر علمی داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل بشردوستانه	
عنوان درس به انگلیسی:		International Humanitarian Law	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	-		تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت اصول، قواعد و مقررات انسانی حاکم بر راهبری و هدایت انواع درگیری های مسلحانه و نظریات و رویه های بین المللی مربوط به کنترل مخاصمه و کاهش آلام ناشی از آن.

پ) سرفصل ها:

الف- کلیات

۱- تعریف، ضرورت، ویژگی ها، پیشینه و منابع حقوق بین الملل بشردوستانه

۲- مناسبات متقابل حقوق بشر و حقوق بشردوستانه

۳- حقوق بشردوستانه در انواع درگیری های مسلحانه

ب- راهبری و هدایت درگیری های مسلحانه: اصول حقوق بشردوستانه، اشخاص و اموال و اماکن مورد حمایت

۱- اصول حقوق بشردوستانه

۲- اشخاص و اشیای مورد حمایت

۱-۲- مجروحان و بیماران

۲-۲- اسیران جنگی و بازداشت شدگان

۳-۲- غیرنظامیان

۴-۲- اموال و اماکن

۳- حقوق بشردوستانه در سرزمین های اشغالی

ج- ضمانت اجرای حقوق بین الملل بشردوستانه

۱- تعهد به رعایت و تضمین رعایت حقوق بشردوستانه

۲- عوامل و نهادهای موثر در اجرای حقوق بشردوستانه

۳- ضمانت اجرای کیفری

۴- ضمانت اجرای غیر کیفری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی و تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

فهرست منابع پیشنهادی:

۱. محمدرضا ضیایی بیگدلی، حقوق بین‌الملل بشردوستانه، تهران، گنج دانش با همکاری کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، آخرین چاپ

۲- محمدرضا ضیایی بیگدلی، حقوق جنگ: حقوق بین‌الملل مخاصمات مسلحانه، تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی. آخرین چاپ

۳. جمشید ممتاز و امیرحسین رنجبریان، حقوق بین‌الملل بشردوستانه مخاصمات مسلحانه داخلی، نشر میزان، تهران، آخرین چاپ

۴. کمیته ملی حقوق بشردوستانه جمهوری اسلامی ایران، حقوق بین‌الملل بشردوستانه ناظر بر حمایت از افراد در درگیری‌های مسلحانه (مجموعه اسناد ژنو)، آخرین چاپ

۵. اسلام و حقوق بین‌الملل بشردوستانه، مجموعه مقالات، مرکز مطالعات تطبیقی اسلام و حقوق بشردوستانه بین‌المللی، با همکاری نشر میزان، آخرین چاپ

۶. سیدفضل‌الله موسوی، سیدحسین موسوی‌فر و سروش سیدیان‌هاشمی (تالیف و ترجمه)، حقوق بشردوستانه در اسلام و حقوق بین‌الملل، نشر دادگستر، آخرین چاپ

۷. شارل روسو، حقوق مخاصمات مسلحانه، ترجمه سید علی هنجی، تهران، دفتر خدمات حقوقی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران، آخرین چاپ

۸. دیتر فلک، حقوق بشردوستانه در مخاصمات مسلحانه، گروه مترجمان، با اهتمام و ویرایش سیدقاسم زمانی و نادر ساعد، شهردانش، آخرین چاپ.

۹. محمدبن الحسن الحر العاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۱، کتاب الجهاد، أبواب جهاد العدو و مَا یُنَاسِبُهُ، دار احیاء التراث العربی، ۱۳۸۲ق.

۱۰. ژان ماری هنکرتز، لوئیس دوسوالدبک، حقوق بین‌الملل بشردوستانه عرفی، ترجمه دفتر امور بین‌الملل قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، انتشارات مجد، آخرین چاپ

۱۱. مصطفی فضائی، دادرسی عادلانه، محاکمات کیفری بین‌المللی، انتشارات موسسه مطالعات و پژوهش‌های شهر دانش، آخرین چاپ. ملل بشر دوستانه

۱۲. بایسته‌های حقوق بین‌الملل بشردوستانه، جاناتان کرو/ کیلی وستون - اشوبر، مترجم رضا موسی زاده و دیگران، نشر میزان، آخرین چاپ
۱۳. حقوق بین‌الملل بشر دوستانه در برابر چالش‌های مخاصمات مسلحانه عصر حاضر، جمشید ممتاز/ فریده شایگان، شهردانش، آخرین چاپ
۱۴. سید مصطفی میرمحمدی، حمایت از افراد در حقوق بین‌الملل بشردوستانه، انتشارات دانشگاه مفید، آخرین چاپ
۱۵. روش‌های ممنوعه در جنگ از دیدگاه اسلام و حقوق بین‌الملل بشردوستانه، سیداصغر جعفری، نشر وزارت امور خارجه، آخرین چاپ
۱۶. عباسعلی عمیدزنجانی و دیگران، حقوق بشردوستانه بین‌المللی از منظر اسلام، موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران، آخرین چاپ
۱۷. عباسعلی عمیدزنجانی، فقه سیاسی: حقوق و قواعد مخاصمات در حوزه جهاد اسلامی و حقوق بین‌الملل اسلام، انتشارات امیرکبیر، آخرین چاپ
۱۸. عبدالحکیم سلیمی، حقوق بشردوستانه در اسلام، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، آخرین چاپ
۱۹. سیدمصطفی محقق داماد، حقوق بشردوستانه بین‌المللی؛ رهیافتی اسلامی، انتشارات سخن و مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین چاپ
۲۰. عبدالرضا لطفی و دیگران، حقوق بشردوستانه در منابع اسلامی و اسناد بین‌المللی: اشخاص مورد حمایت در مخاصمات مسلحانه (جلد ۱)، نشر میزان، آخرین چاپ
۲۱. عبدالرضا لطفی و دیگران، حقوق بشردوستانه در منابع اسلامی و اسناد بین‌المللی: حمایت از محیط زیست، اموال و اماکن در مخاصمات مسلحانه (جلد ۲)، نشر میزان، آخرین چاپ
۲۲. مسعود امامی / رمضانعلی شوپای جویباری، دانشنامه اسلام و حقوق بین‌الملل بشردوستانه، نشر میزان، آخرین چاپ

23. Fleck Dieter (ed. By), The Handbook of Humanitarian Law in Armed Conflicts, United Kindom, Oxford University Press, third edition, 2013

24. G. Willemin, R. Heacock and J. Freymend, The International Committee of the Red Cross (Nijhoff, 1984).

25. P. Boissier, From Solferino to Tsushima (Henry Dunant Institute, 1985).

26. Frits Kalshoven and Lisbeth Zegveld, Constraints on The Waging of War: An Introduction to International Humanitarian Law, 4th edn. (ICRC, 2011).

27. Eyal Benvenisiti, The International Law of Occupation, 2nd edn (OUP, 2011).

28. Tristan Ferraro(ed.), Occupation and Other Forms of Administration of Foreign Territory (ICRC, 2012).

29. Jean-Marie Henckaerts and Louise Doswald-Beck, with contributions by Carolin Alvermann, Knut Dormann and Baptiste Rolle, Customary International Humanitarian Law, Volume I, Rules, international committee of the red cross, cambridge university press, Reprinted with corrections 2009.

30. Antoine Bouvier, Legal Adviser, ICRC Geneva, Introduction to International Humanitarian Law(IHL), available at: Law.scu.edu/wp_content/uploads/SANTACLARA2015PARTI.

31. ICRC, Basic Rules of The Geneva Conventions and The Additional Protocols, ICRC Publications, 1988, ref. 0365, Available at: icrc.org/eng/assets/files/other/icrc_006_0365.pdf, read on 2016.

32. International Legal Protection of Human Rights In Armed Conflict, United Nations Human Rights Office of The High Commissioner, New York and Geneva, 2011.

33. Ian Brownlie, Principles of Public International law, Fourth Edition, Clarendon Press, Oxford 1990.

34. Kunt Dormann, Liesbeth Lijnzaad, Marco Sassoli and Philip Spoerri (Editorial Committee), Commentary on The 1949 Geneva Conventions, (The First Geneva Convention, 2016), ICRC, CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS.

۳۵. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل کیفری	
عنوان درس به انگلیسی:		International Criminal Law	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت اصول و قواعد ناظر بر جنایات بین المللی، مسئولیت کیفری بین المللی فردی، مقابله با بی کیفرمانی و آشنایی با قوانین و رویه های دادگاه های بین المللی کیفری

پ) سرفصل ها:

الف- مفاهیم، مبانی، جایگاه و سیر تحول حقوق بین الملل کیفری

ب- منابع حقوق بین الملل کیفری

ج- انواع جنایات بین المللی و عناصر تشکیل دهنده آنها

د- اصول عمومی حقوق بین الملل کیفری

ه- پی گرد قضایی و محاکمه جنایات بین المللی

۱- دادگاه های نظامی بین المللی (نورمبرگ و توکیو)

۲- دادگاه های بین المللی کیفری ویژه (یوگسلاوی سابق و رواندا)

۳- دادگاه های مختلط (ملی-بین المللی)

۴- دیوان بین المللی کیفری

۵- دادگاه های ملی

و- آئین دادرسی و ادله اثبات در محاکم بین المللی کیفری

ز- مجازات ها در حقوق بین الملل کیفری

ح- تعامل نظام های کیفری ملی و بین المللی (همکاری بین المللی و معاضدت قضایی)

ط- ایران و دیوان بین المللی کیفری

ث) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال، همراه با آموزش های کارگاهی و شبیه سازی محاکمات بین المللی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۲۰ تا ۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱- شریعت باقری، محمدجواد، اسناد دیوان کیفری بین‌المللی، انتشارات جنگل، آخرین چاپ
- ۲- کریانگ ساک کیتی شیایزری، حقوق کیفری بین‌المللی، تهران، ترجمه بهنام یوسفیان و محمد اسماعیلی، انتشارات سمت، آخرین چاپ
- ۳- آنتونیو کسسه، حقوق کیفری بین‌المللی، ترجمه: اردشیر امیر ارجمند، جنگل، آخرین چاپ.
- ۴- محمدعلی اردبیلی، حقوق بین‌الملل کیفری، میزان، آخرین چاپ.
- ۵- بهزاد رضوی فرد، حقوق بین‌الملل کیفری، نشر میزان، آخرین چاپ.
- ۶- محمدجواد شریعت باقری، حقوق کیفری بین‌المللی، جنگل، آخرین چاپ.
- ۷- حسین میرمحمدصادقی، حقوق جزای بین‌الملل، مجموعه مقالات، میزان، آخرین چاپ.
- ۸- عبدالرسول عظیمی، محاکمه نورنبرگ، کیهان، آخرین چاپ.
- ۹- رضا فیوضی، حقوق بین‌الملل کیفری، به کوشش زهرا فیوضی، دانشگاه تهران، آخرین چاپ.
- ۱۰- پیمان نمایان، حقوق بین‌الملل کیفری، چالش‌ها، هنجارها و راهبردهای مبارزه با تروریسم، انتشارات مجد، آخرین چاپ.
- ۱۱- اسحاق آل حبیب (به کوشش)، دیوان کیفری بین‌المللی و جمهوری اسلامی ایران، دفتر مطالعات سیاسی بین‌المللی وزارت امور خارجه، آخرین چاپ.
- ۱۲- مصطفی فضائلی، دادرسی عادلانه در محاکمات کیفری بین‌المللی، انتشارات شهر دانش، آخرین چاپ
- ۱۳- علیرضا دیهیم، درآمدی بر حقوق کیفری بین‌المللی، (در پرتو اساسنامه دیوان کیفری بین‌المللی) (تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی مرکز چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه،
- ۱۴- حسن پورباقرانی، حقوق جزای بین‌الملل، انتشارات جنگل، آخرین چاپ
- ۱۵- حقوق بین‌الملل کیفری: نظریه و رویه، مجموعه مقالات بزرگداشت محمد شریف بسیونی، شهردانش، آخرین چاپ

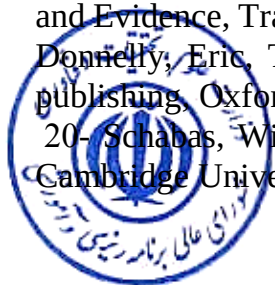
16- Antonio Cassese, International Criminal Law, second edition, 2008, Qxford University Press.

17- Steven David Brown, Combating International Crime, 2008, Routledge Cavendish, London & New York.

18- Dormann, Elements of War Crimes Under the Rome Statute of the International Criminal Court, 2006, fourth published, ICRC.

19- Lee, Roy S., The International Criminal Court, Elements of Crimes and Rules of Procedure and Evidence, Transnational Publishers, Inc, 2001. - Mc Goldrik, Dominic, Rowe, 19- Peter and Donnelly, Eric, The Permanent International Criminal Court, Legal and Policy Issues, Hart publishing, Oxford & Portland Oregon, 2004.

20- Schabas, William A., An Introduction to the International Criminal Court, third edition, Cambridge University Press, first published 2007.

- 21 - Schabas, William A., The International Criminal Court, A Commentary on the Rome Statute, Oxford Commentaries on International Law, Oxford University Press, UK, first published 2010.
- 22- Zappala, Salvatore, Human Rights in International Criminal Proceedings, Oxford Monographs in International Law, Oxford University Press, 2003.
- 23-Andres Zimmermann, [ED], The Statute of the International Court of Justice, Oxford University Press, 2006.
- 24 - M. Cherif Bassiouni, International Criminal Law, vol. 1, 3 rd Edition, Martirus Nijhoff Publishers, 2008.
- 25- M. Cherif Bassiouni, Crimes against Humanity in International Criminal Law, Second Edition, Kluwer Law International, 1999.
- 26-Christine Vanden Wyngaert, International Criminal Law, Kluwer Law International, Hague, 2001.
- 27-Ilias Bantekas and Susan Nash, International Criminal Law, Routledge. Cavendish, London, 2007.
- 28-Gail Partin, International Criminal Law, 2015, American Society of International Law.
- 29-ERIC DAVID, International Criminal Law and Procedure Rome Statute of the International Criminal Court, 2013.
- 30- Miša Zgonec-Rožej, Consultant: John RWD Jones QC, International Criminal Law, A Facilitator's Guide on International Criminal Law for Judges, Prosecutors and Lawyers, International Bar Association 2013.
- 31- Obi N. I. Ebbe,(ed.), Comparative and International Criminal Justice Systems: Policing, Judiciary, and Corrections, Third Edition, CRC, 2013.

۳۲ - مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشرشده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل توسل به زور	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law of the Use of Force	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت اصول، قواعد و مقررات بین المللی، نهادها، آئین ها و رویه های بین المللی و منطقه ای و چالش های نظری و عملی ناظر بر موضوع توسل به زور

پ) سرفصل ها:

الف- کلیات: مفاهیم، مبانی و سیر تحول حقوق بین الملل توسل به زور

ب- نظام حقوقی پیش از ۱۹۴۵

ج- نظام حقوقی پس از ۱۹۴۵

۱- اصل منع توسل به زور (مفهوم، مبنا، ماهیت، قلمرو...)

۲- استثنائات اصل منع توسل به زور

۲-۱- توسل به زور در مقام دفاع مشروع (مفهوم، مبنا، شرایط، قلمرو، تحولات...)

۲-۲- دفاع از خود در مقابل بازیگران غیر دولتی

۲-۳- توسل به زور با تجویز شورای امنیت ملل متحد (سیستم امنیت جمعی)

۲-۴- توسل به زور به عنوان مداخله بشردوستانه

۲-۵- توسل به زور در راستای مسئولیت حمایت

د- توسل به زور در نگاه اسلام

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. شارل روسو، حقوق مخاصمات مسلحانه، ترجمه سید علی هنجنی، آخرین چاپ
۲. محمدرضا ضیایی بیگدلی، حقوق جنگ، گنج دانش، آخرین چاپ
۳. حسین نواده توپچی، حقوق جنگ و مخاصمات مسلحانه، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ
۴. محمد بن حسن شیبانی، سیر شیبانی، ترجمه، مقدمه و حواشی حسین پیریان، آخرین چاپ
۵. عباسعلی عمید زنجانی: فقه سیاسی، (جلد سوم، حقوق بین‌الملل اسلام) مؤسسه انتشارات امیرکبیر، آخرین چاپ
۶. مجید خدوری، جنگ و صلح در قانون اسلام به ضمیمه رسول اکرم در میدان، ترجمه غلامرضا سعیدی؛ به کوشش و مقدمه هادی خسروشاهی، تهران: اطلاعات، آخرین چاپ
۷. ملکم شاو، حقوق مخاصمات مسلحانه، ترجمه سیده لطیفه حسینی / نرگس السادات حسینی، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ
۸. آنتونیو کاسه سه، نقش زور در روابط بین‌الملل، مترجم مرتضی کلاتریان، نشر آگاه، آخرین چاپ
۹. حمید حیدری (حاجی حیدر)، توسل به زور در روابط بین‌الملل: از دیدگاه حقوق بین‌الملل عمومی و فقه شیعه، نشر اطلاعات،
۱۰. محمدحسین اسکندری، قاعده مقابله به مثل در حقوق بین‌الملل از دید اسلام، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، آخرین چاپ

۱۱. نازنین برادران، جنگ سایبری از منظر حقوق بین‌الملل، شهر دانش، آخرین چاپ

12. Faculty of Law "Iustinianus Primus" International legal aspects of using force in the fight against global terrorism authorized lectures, Skopje. 5. International Court of Justice, Case concerning military and paramilitary activities in and against Nicaragua (Nicaragua vs. United States of America).

13. S. Murphy, Humanitarian Intervention: the United Nations in an Evolving World Order (1996).

14. C. Greenwood, "Humanitarian Intervention: The Case of Kosovo", Finnish Y.B.I.L., vol. 10 (1999).

15. S. Chesterman, Just War or Just Peace: Humanitarian Intervention and International Law (2001).

16. L. van den Herik, and N. Schrijver, Counter-Terrorism Strategies in a Fragmented International Legal Order: Meeting the Challenges (2013)

17. Ian Brownlie, The Use of Force by States in International Law (1963).

18. C. Gray, International Law and the Use of Force (3rd ed., 2008).

19. T. Ruys, 'Armed Attack' and Article 51 of the UN Charter: Evolutions in Customary Law and Practice (2013).

20. O. Corten, Le droit contre la guerre (2nd ed., 2014) - for an earlier edition in English, see O. Corten, The Law Against War. The Prohibition on the Use of Force in Contemporary International Law (2010)

21. Y. Dinstein, War, Aggression and Self-Defence (5th ed., 2011).

22. R. Wolfrum, V. Röben (eds.), Legitimacy in International Law (Springer, Berlin, 2008)

23. P. Alston, E. MacDonald (eds.) Human Rights, Intervention, and the Use of Force (2008).

24. M. Weller (ed.) Oxford Handbook on the Use of Force (forthcoming 2014).

25. C. Ku and H. K. Jacobson (eds.), Democratic Accountability and the Use of Force in International Law (2003).

26. N. Blokker, N. Schrijver (eds.), The Security Council and the Use of Force: Theory and Reality A Need for Change? (2005)

27. B. Saul (ed.), Research Handbook on International Law and Terrorism (2014).

28. R. Zacklin, The United Nations Secretariat and the Use of Force in a Unipolar World: Power v. Principle (2010).
29. Gina Heathcote, The Law on the Use of Force, Routledge Research in International Law, 2012.

۳۰. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل خلع سلاح و کنترل تسلیحات	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law on Disarmament and Arms Control	
دروس پیش نیاز:	حقوق مخاصمات مسلحانه	پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۱	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۱۶	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت نظام حقوقی خلع سلاح و کنترل تسلیحات، نهادهای بین المللی ناظر بر منع گسترش و کنترل سلاحهای کشتار جمعی.

پ) سرفصل ها:

الف- مفاهیم، مبانی، جایگاه، ویژگی ها و سیر تحول حقوق خلع سلاح و کنترل تسلیحات.

ب- نظام حقوقی حاکم بر سلاح های کشتار جمعی (هنجارها و نهادهای)

۱- نظام حاکم بر سلاح های هسته ای

۲- منع استفاده از سلاح های شیمیایی

۳- ممنوعیت سلاح های میکروبی (تولید، انباشت، گسترش و به کار گیری)

۴- ممنوعیت سلاح های کشتار جمعی در اسلام

۵- سلاح های کشتار جمعی در حقوق و رویه جمهوری اسلامی ایران

ج- نظام حقوقی حاکم بر کنترل سلاح های متعارف (هنجارها و نهادهای)

۱- ممنوعیت و محدودیت های استفاده از سلاح های متعارف

۲- تجارت سلاح های کوچک

۳- کنترل تسلیحات به مثابه ابزار حفظ صلح

۴- کنترل تسلیحات از منظر اسلام

۵- کنترل تسلیحات در حقوق و رویه جمهوری اسلامی ایران

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱- کاظم غریب آبادی، آشنایی با معاهدات خلع سلاح و کنترل تسلیحات، معاونت همکاری‌های دفاعی و امور بین‌المللی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، آخرین چاپ
۲. نادر ساعد، حقوق خلع سلاح و حاکمیت دولت‌ها، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ
۳. محمدرضا ضیایی بیگدلی، حقوق جنگ، مخاصمات مسلحانه، آخرین چاپ.
- ۴ - محمدرضا ضیایی بیگدلی، حقوق بین‌الملل بشردوستانه، آخرین چاپ.
- ۵ - علیرضا ازغندی و جلیل روشندل، مسائل نظامی و استراتژیک معاصر، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها، آخرین چاپ
- ۶- عبدالرضا لطفی و دیگران، حقوق بشردوستانه در منابع اسلامی و اسناد بین‌المللی: تسلیحات کشتار جمعی از دیدگاه اسلام و حقوق بین‌الملل بشردوستانه (جلد ۳)، نشر میزان، آخرین چاپ
- ۷- تحلیل ابزارها و روش‌های ممنوعه در جنگ از دیدگاه اسلام و حقوق بین‌الملل بشردوستانه، سیداصغر جعفری، نشر وزارت امور خارجه، آخرین چاپ

8- Daniel Joyner & Marco Roscini, eds., Nonproliferation Law as a Special Regime: A Contribution to Fragmentation Theory in International Law, CUP, 2012 .

9- Daniel Joyner, International Law and the Proliferation of Weapons of Mass Destruction, OUP, 2009 .

10- David P. Fidler, Biosecurity in the Global Age: Biological Weapons, Public Health, and the Rule of Law, Stanford Law Books, 1st Edition.

11- David P. Fidler, Weapons of Mass Destruction and International Law, American society of international Law, 2003.

12- Jane's Defense Strategic Weapon System 2016.

13- The United Nations Disarmament Yearbook. Volume 41: 2016.

14- Tom Coppen, The Law of Arms Control and the International Non-Proliferation Regime, Brill, 2016.

15- Tom sauer, Nuclear Arms Control: Nuclear Deterrence in the Post-Cold

16- War Period 1st ed. Palgrave Macmillan; 1998.

۱۷- مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		فلسطین و حقوق بین الملل	
عنوان درس به انگلیسی:		Palestine and International Law	
دروس پیش نیاز:	-	نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

بحران فلسطین یکی از چالش های مزمن جامعه بین المللی است که طی چندین دهه نه تنها پیشرفتی در حل آن حاصل نشده بلکه در تحولات تاریخی گذشته، نقض حقوق بنیادین مردم فلسطین رو به فزونی داشته است. شناخت ریشه های این بحران و ارزیابی ابعاد مختلف آن از منظر حقوق بین الملل و ضرورت تلاش در جهت یافتن راهکارهای رهایی فلسطین از این بحران با استفاده از ابزارها و ظرفیت های موجود حقوق بین الملل از یک سو و رسالت انسانی و اسلامی ملت و دولت ایران در حمایت از حقوق مردم مظلوم فلسطین از سوی دیگر، ضرورت و اهمیت این درس را در دوره کارشناسی ارشد حقوق بین الملل کاملاً آشکار می سازد. در این درس تلاش بر این است که با طرح مسائل و چالش های پیش روی فلسطین، ابعاد حقوقی این موضوع در سطح بین المللی بررسی و مطالعه شود و جامعه حقوقدانان، به خصوص دانشجویان رشته حقوق بین الملل، با نقاط ضعف و قوت و عملکرد مثبت و منفی حقوق بین الملل و نقش آفرینی آن در بحران فلسطین آشنا شوند.

پ) سرفصل ها:

الف- بررسی سابقه تاریخی بحران فلسطین (از جمله: ادعاهای ارضی صهیونیست ها، اعلامیه بالفور و اعطای قیمومت انگلیس بر فلسطین توسط جامعه ملل پس از فروپاشی امپراطوری عثمانی)

ب- تقسیم فلسطین با تصویب قطعنامه ۱۸۱ مجمع عمومی سازمان ملل و ارزیابی مشروعیت این اقدام از منظر حقوق بین الملل

ج- بررسی حقوقی اشغال سرزمین فلسطین در جنگ های ۱۹۴۸ و ۱۹۶۷

د- محاصره مرزی فلسطین و ملاحظات حقوقی آن از جمله حق دفاع مشروع

ه- تشکیل کشور فلسطین

۱- مبانی حقوقی حق مقاومت برای مردم فلسطین

۲- حق تعیین سرنوشت مردم فلسطین

۳- مسئله شناسایی کشور فلسطین

و- وضعیت حقوقی بیت المقدس

ز- حقوق بین الملل و مسئله شهرک سازی

ح- بررسی مواضع و مواجیه دولتها و سازمان‌های بین‌المللی با مسئله فلسطین

۱- اقدامات و تصمیمات شورای امنیت و مجمع عمومی سازمان ملل در خصوص فلسطین

۲- اقدامات شورای حقوق بشر سازمان ملل و کمیسیون‌های تحقیقات مستقل آن

۳- عملکرد کشورهای اسلامی و سازمان همکاری اسلامی

۴- عملکرد ایالات متحد آمریکا

ط- حقوق بشر و بشردوستانه در مسئله فلسطین

۱- حق بازگشت آوارگان و حق سکونت فلسطینیان

۲- بررسی حقوقی موارد نقض حقوق بشر و بشردوستانه، جنایات جنگی رژیم صهیونیستی در فلسطین (از جمله

کشتارهای شیخ جراح، دیر یاسین، صبرا و شتیلا، نوار غزه، قانا؛ ممانعت رژیم صهیونیستی از رسیدن کمک‌های

بشردوستانه

۳- نقض گسترده و سیستماتیک حقوق بشر در فلسطین اشغالی

۴- قابلیت انتساب آپارتاید به رژیم صهیونیستی

ی- مسئولیت‌های ناشی از موارد نقض اصول و قوانین بین‌المللی در فلسطین اشغالی

۱- مسئولیت بین‌المللی دولتهای ذیربط

۲- مسئولیت سازمان‌های بین‌المللی ذیربط

۳- مسئولیت کیفری افراد

ک- تحلیل حقوقی طرح‌های صلح ارائه شده در خصوص بحران فلسطین

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

الف: اسناد بین‌المللی

۱- کنوانسیون‌های حقوق بشر دوستانه، از جمله قراردادهای چهارگانه ژنو ۱۹۴۹ و پروتکل‌های الحاقی ۱۹۷۷

۲- اسناد و معاهدات حقوق بشری از جمله میثاق بین‌المللی حقوق مدنی، سیاسی و میثاق حقوق اجتماعی، فرهنگی ۱۹۶۶

۳- قطعنامه‌های مجمع عمومی به خصوص قطعنامه ۱۸۱ مبنی بر تقسیم فلسطین و قطعنامه ۱۹۴

۴- قطعنامه‌های شورای امنیت در خصوص فلسطین و محکومیت اقدامات رژیم صهیونیستی

۵- آرای مشورتی دیوان بین‌المللی دادگستری، از جمله در خصوص پیامدهای حقوقی ساخت دیوار حائل در سرزمین‌های اشغالی

۶- توافقات صلح: کمپ دیوید، توافق نامه اسلو، نقشه راه، معامه قرن

ب: کتب

۷. نادر ساعد، فلسطین و حقوق بین‌الملل معاصر، انتشارات مجد، آخرین چاپ

۸. هنری کتان، فلسطین و حقوق بین‌الملل، ترجمه غلامرضا فدایی، انتشارات امیر کبیر، آخرین چاپ
۹. مریم افشاری، فلسطین دیوار حائل و حقوق بین‌الملل، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ
۱۰. صبحی خنسا، بررسی حق بازگشت فلسطینی‌ها، مترجم علی اکبر رنجبر کرمانی، نشر سپید برگ، آخرین چاپ
۱۱. لکس تاکنبرگ، وضعیت آوارگان فلسطینی در حقوق بین‌الملل، مترجم محمد حبیبی معجده و مصطفی فضائلی، شهر دانش، آخرین چاپ
۱۲. حمیدرضا دهقانی پوده، تحولات سیاسی فلسطین از دیدگاه حقوق بین‌الملل، موسسه مطالعات اندیشه سازان نور، آخرین چاپ
۱۳. سعید بیگدلی (به اهتمام)، ابعاد حقوقی جنگ اسرائیل علیه غزه، انتشارات دانشگاه امام صادق علیه‌السلام، آخرین چاپ
۱۴. سیرالله مرادی (تنظیم و ویرایش)، مجموعه مقالات همایش فلسطین از منظر حقوق بین‌الملل (شهرکرد ۱۳۸۳)، انتشارات دانشگاه شهرکرد، آخرین چاپ

15. William Thomas Mallison Jr. Sally V. Mallison, The Palestine Problem in International Law and World Order, Essex, UK: Longman, 1986

16. Susan M. Akram, Michael Dumper, Michael Lynk, Iain Scobbie, International Law and the Israeli-Palestinian Conflict: A Rights-Based Approach to Middle East Peace, Routledge, 2011

17. Virginia Tilley, Beyond Occupation: Apartheid, Colonialism and International Law in the Occupied Palestinian Territories, Pluto Press, 2012

18. Francesca P. Albanese, Lex Takkenberg, Palestinian Refugees in International Law, Oxford University Press, 2020

19. Amjad Abu Khalaf, Palestinian Refugees and International Law: The International Legal Framework Governing Assistance, Protection and Durable Solutions, TellerBooks, 2016

21. Geoffrey R. Watson, The Oslo Accords: International Law and the Israeli-Palestinian Peace Agreements, Oxford University Press on Demand, 2000

مقالات: نظر به ضرورت آشنایی دانشجویان با پژوهش‌های مربوط به ابعاد گوناگون مسائل فلسطین، رجوع به مقالات علمی و

تخصصی منتشره در مجلات داخلی و خارجی مورد توصیه است.

الف) مشخصات درس:

عنوان درس به فارسی:		حقوق سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Law of Non-Governmental Organizations	
دروس پیش‌نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم‌نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۱	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۱۶	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

شناخت اصول، قواعد و مقررات حقوقی ناظر بر سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی و جایگاه و نقش این سازمان‌ها در شکل‌گیری، نظارت و مشارکت در اجرای حقوق بین‌الملل.

پ) سرفصل‌ها:

الف) کلیات

- ۱- تاریخچه، اهمیت و انواع سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی
- ۲- تعریف و ویژگی‌های سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی
- ۳- مشارکت سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در سازمان‌های بین‌الدولی
- ۴- جایگاه و شخصیت بین‌المللی سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی
- ۵- مبانی قانونی و قلمرو فعالیت سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در ایران
- ب) نقش سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در شکل‌گیری قواعد بین‌المللی
- ۱- اشکال مشارکت سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در کنفرانس‌های دیپلماتیک: مذاکرات مقدماتی، تهیه پیش‌نویس اسناد، ...
- ۲- مهم‌ترین حوزه‌های مشارکت سازمان‌های غیردولتی در شکل‌گیری قواعد بین‌المللی
- ۱-۲- حقوق بشر و حقوق بشردوستانه
- ۲-۲- حقوق بین‌الملل کیفری
- ۳-۲- حقوق بین‌الملل محیط زیست

ج) نقش سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در اجرای قواعد بین‌المللی

- ۱- نظارت سازمان‌های غیردولتی بر اجرای قواعد بین‌المللی
- ۱-۱- مبانی و سازکار نظارت سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی بر اجرای قواعد بین‌المللی
- ۱-۲- مصادیق مهم نظارت سازمان‌های غیردولتی بر اجرای قواعد بین‌المللی: در قلمرو حقوق بشر، حقوق بشردوستانه، حقوق محیط زیست

۲- مشارکت سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در اجرای قواعد بین‌المللی

- ۱-۲- در اجرای مقررات مربوط به کمک‌های بشردوستانه
- ۲-۲- در اجرای مقررات مربوط به رسیدگی قضایی بین‌المللی: مشارکت به عنوان یاردادگاه در محاکم بین‌المللی و منطقه‌ای

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف: راهبرد تدریس نظری و تجربی و یادگیری مبتنی بر راهبرد انگیزشی، تعاملی و مشارکت فعال

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۲۰ تا ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ تا ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: ملزومات و تجهیزات خاصی نیاز ندارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. غلامعلی قاسمی، حقوق سازمان‌های بین‌المللی غیر دولتی، انتشارات خرسندی، آخرین چاپ

۲. هنگامه غضنفری، سازمان‌های بین‌المللی و فرآیند صلح بین‌المللی، میزان، آخرین چاپ

۳. نسرین مصفا، سازمان ملل متحد و حصول همکاری‌های اجتماعی فرهنگی بین‌المللی، میزان، آخرین چاپ

۴. پی‌یر ماری دوپوئی و لوییزا ویروچی، سازمان‌های غیردولتی در حقوق بین‌الملل، ترجمه مجید بخشی گنجه، شهر دانش، آخرین چاپ

5. BAKKER, VIERUCCI, Introduction: A Normative or Pragmatic Definition of NGOs, in DUPUY, VIERUCCI (eds.),

6. NGOs in International Law: Efficiency in Flexibility, Cheltenham, 2008 .

7. BENVENUTI, Organizzazioni internazionali: II) Orga, ad vocem- .

8. DEL VECCHIO, Tribunali internazionali tra globalizzazione e localismi, Cacucci Editore, Bari, 2009.

9. HODSON, NGOs and the Struggle for Human Rights in Europe, Hart Publishing (UK), 2011 .

10. HUTTER, The Role of Non-State Actors in Regulation, in F. SCHUPPER, Global Governance and the Role of Non-State Actors, Berlin, Nomos, 2006

11. G. COHEN-JONATHAN et J. F. FLAUSS (ed.) Les organisations non gouvernementales et le droit international des droits de l'homme = International Human Rights Law and Non Governmental Organizations, Bruxelles: Bruylant, 2005 .

12. Michael Edwards, Ngo Rights And Responsibilities, A New Deal For Global Governance .(2000).

13. Felice D. Gaer, Reality Check: Human Rights NGOs Confront Governments at the UN, in NGOS, THE UN, AND GLOBAL GOVERNANCE 51 (Thomas G. Weiss & Leon Gordenker eds., 1996).

14. Leon Gordenker, NGOs and Democratic Process in International Organizations, in THE ROLE OF THE NATION STATE IN THE 21ST CENTURY (M. Castermans, F. van Hoof and J. Smith eds., 1998).

15. Peter Macalister-Smith, Non-Governmental Organizations, Humanitarian Action and Human Rights, In RECHT ZWISCHEN UMBRUCH UND BEWAHRUNG 477, 483 (Ulrich Beyerlin Et Al. Eds., 1995).

۱۶. مقالات تخصصی مرتبط با موضوع منتشر شده در مجلات داخلی و خارجی

پایان
ویراست نهایی اردیبهشت ۱۴۰۱

